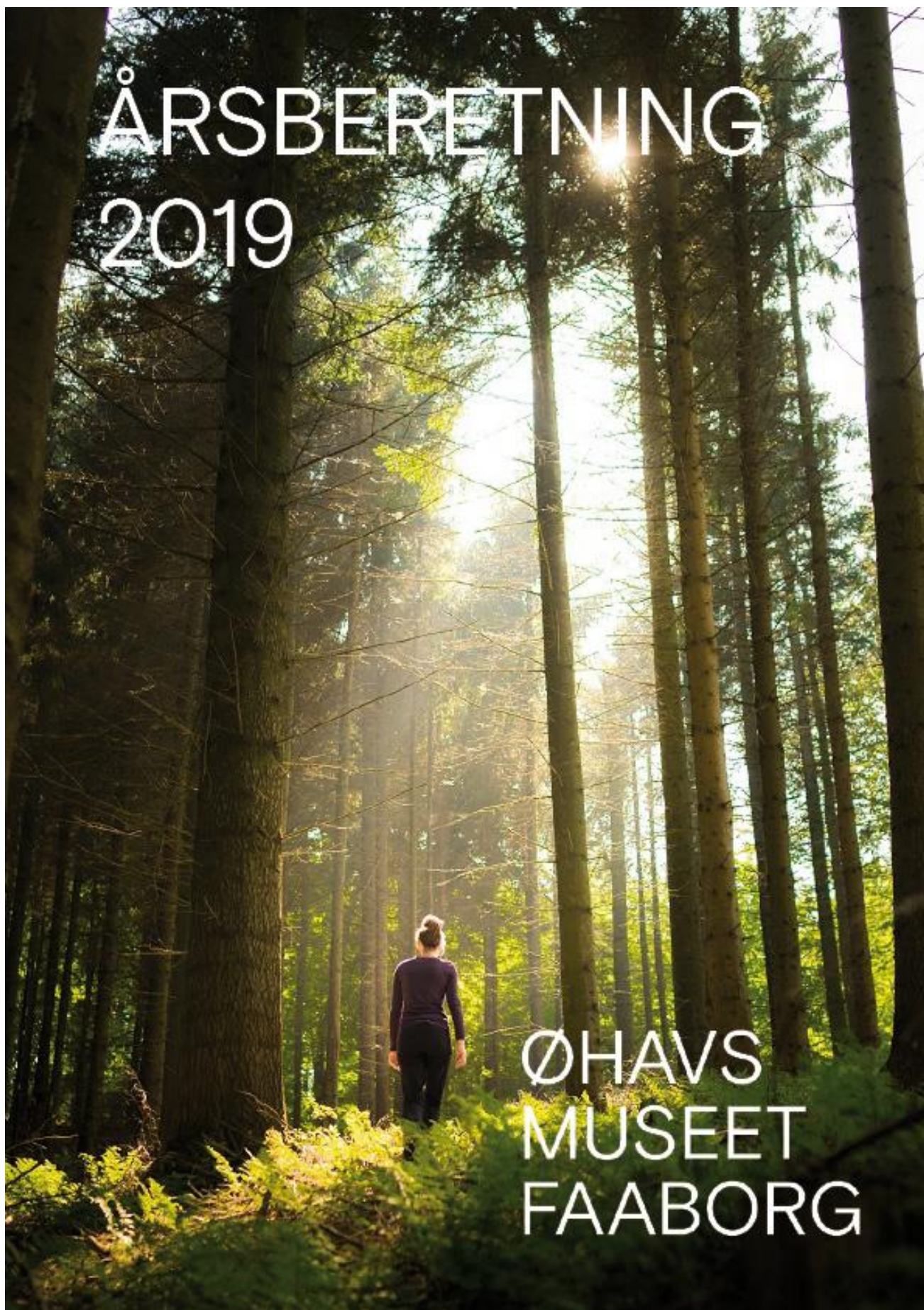

ÅRSBERETNING 2019

ØHAVS
MUSEET
FAABORG

Indholdsfortegnelse

Indledning	Side 3
Ledelse og organisation samt økonomi	Side 6
Nøgletal	Side 10
Kommunikation	Side 12
Undervisning	Side 14
5 større projekter knyttet til undervisning præsenteret skematisk	Side 14-17
Udstillinger, ture, arrangementer mv. samt digital og trykt formidling	Side 18
12 større projekter knyttet til formidling præsenteret skematisk	Side 20-25
Kulturarv – samlingsvaretagelse, rådgivning, arkæologi	Side 26
Lokaler og arealer	Side 29
Forskning og ny viden	Side 30
5 større projekter knyttet til forskning og ny viden præsenteret skematisk	Side 31-34

2019 – rammerne på plads for ny museumssatsning – indledning

For knapt 10 år siden, i 2011, tiltrådte Faaborg-Midtfyn Kommune en samlet handlingsplan for udviklingen af museets virke i kommunen i fremtiden. Afsættet var en erkendelse på tværs af kommune og museumsbestyrelse af, at hverken indhold eller rammer på det daværende museum var tilstrækkelige til et statsanerkendt museum i det 21. århundrede. Planen har været grundlaget for museets virke lige siden.

Målsætningerne nås

Planen havde fem indsatsområder. For det første etableringen af en helt ny museumssatsning, et egentligt *Øhavsmuseum*, der skulle formidle Øhavet og landskabets historie og udvikling i såvel udstillingsform som i form af tilbud ude i Øhavet og i landskabet. Det indsatsområde vender jeg tilbage til. For det andet en modernisering og udbygning af museet i Faaborgs gamle Ting- og Arresthus. For det tredje vedkommende undervisningstilbud til hele kommunen. For det fjerde et bedre fagligt grundlag for at rådgive kommunen om værdier og potentiale i den faste kulturarv og den immaterielle kulturarv lokalt. Endeligt for det femte en løsning på vedligeholdelse af de fredede ejendomme, som oprindeligt var omdrejningspunktet for museumsvirksomheden lokalt: Kaleko Mølle fra 1600-tallet og byejendommen *Den gamle Gaard* fra 1700-tallet i hjertet af Faaborg.

Arrestens udstillinger blev afgørende fornyet ved genåbningen i 2012 og ikke mindst i 2016, da udstillingen *Savn og Brand* åbnede i kælderens takket være støtte fra A.P. Møllerfonden. I sommeren 2019 kunne vi fejre de bedste besøgstal i nogen sommer i 15 år! Og vi stopper ikke her.

I 2016 startede museet et nyt tilbud op i regi af det kommunale tilbud *Den kulturelle Rygsæk*, hvor alle kommunens folke- og friskoler, 6-700 børn om året, får det samme tilbud. Det første tilbud tog afsæt i historien om Janus, der også er temaet i *Savn og Brand*. I 2019 startede anden generation rygsæk, da vi havde skoler ude i landskabet, ved kirkeruinen Finstrup i Bakkerne. Denne ambition er dermed indfriet.

Et stærkt fagligt grundlag for at rådgive om kulturarvens værdi har museet fået ad to omgange. I 2013 godkendte kulturminister Marianne Jelved en deling af Fyn og øer i forhold til arkæologisk aktivitet, så et samarbejde mellem Øhavsmuseet og de øvrige museer kunne varetage opgaven i fire kommuner på Fyn (Svendborg, Nyborg, Kerteminde, Faaborg-Midtfyn) samt på Langeland og Ærø, mens Odense Bys Museer kunne varetage opgaven i de resterende fire fynske kommuner. Den struktur har vist sig stærk og også helt nødvendig, når målet er at have to enheder på Fyn. I 2019 gravede fællesskabet for mere end 10 mio. kr., hvoraf Faaborg-Midtfyn tegner sig for knapt 6,6 mio. kr. eller to tredjedele. 2019 var også året, hvor museet lavede en organisationsændring, så der nu er en fast inspektørstilling, der bestrides af en historiker, som har til opgave at forske i landskabets udvikling og rådgive samtidig med, at vedkommende skaber netværk og fælles projekter med de 21 arkiver i kommunen, der hver især har vigtig detailviden lokalt.

Indtil 2010 var museet ejet af Faaborg Kulturhistoriske Museumsforening, der også ejede og vedligeholdte de fredede museumsejendomme Kaleko Mølle og Den gamle Gaard. I midten af 1990'erne erhvervede foreningen endnu en fredet ejendom, Holkegade 3, ved siden af Den gamle Gaard i Holkegade. I en kvalitetsrapport fra staten 1997/1998 udtrykte staten bekymring for den store vedligeholdelsesopgave.

Det var et problem sammenholdt med driftstilskud og den manglende adskillelse mellem museumsdrift og bygningsrestaurering i museets regnskaber og udviklingsplaner. Det problem blev der taget første skridt til at få løst, da museet blev en selvstændig enhed adskilt juridisk og ledelsesmæssigt fra foreningen, der nu alene koncentrerer sig om bygningsvedligehold. Mere afgørende har foreningen fra og med 2016 fået 200.000 kr. ex. moms stillet til rådighed af kommunen hvert år til vedligehold, hvilket er mere end i årtierne før, da foreningen selv drev museum og vedligeholdt bygningerne. Foreningen fik i 2019 lavet en udregning af det økonomiske behov, hvis bygningerne skal undgå forfald. Det viste sig, at behovet uagtet det kommunale tilskud er fire til fem gange større. Forening og kommune drøfter aktuelt en løsning på det problem. Museet brugte en del af 2019 på at tømme Holkegade 3 for genstande og andet inventar og indbo, så foreningen står frit for at udleje eller sælge denne ejendom. Det kan dog først ske senere i år, men en holdbar model tager også tid at udvikle. Det afgørende er imidlertid, at der nu er et grundlag og en mulighed for at træffe en god beslutning.

2019 blev imidlertid først og sidst året, hvor der blev lavet en masterplan for Faaborg havn, der anviste plads til et nyt Øhavsmuseum, truffet beslutninger om renovering af 800 m² til den første etape og bevilget et fornemt fondstilskud fra Nordea-fonden således, at der nu er næsten 50 mio. kr. til museets satsning og dermed de afgørende rammer til at komme i gang med de første etaper.

Man kan dermed sige, at skiftet fra et årti til et nyt samtidig markerer, at museets masterplan fra 2011 nu enten er fuldført eller har fået rammerne på plads til, at den kan fuldføres. 2020'erne bliver dermed årtiet, hvor den vigtigste brik i masterplanen, det ny museum, kan realiseres og vil blive realiseret.

Arkitektkonkurrence om Faaborg Havn og placering af nyt Øhavsmuseum

I den kommunale valgkamp 2017 ønskede et enigt erhvervsliv samlet i foreningen *Vores Havn* at få det kommende Øhavsmuseum hen på slagterigrunden, der efter lukningen af slagteriet i 2016 stod funktionstømt hen midt i havneområdet. Indtil da havde kommunen ønsket at få Øhavsmuseet til at bygge ved den gamle banegård, hvor medarbejderne i dag sidder (daglig arbejdsplads for cirka 15 medarbejdere).

Kommunen valgte imidlertid at bruge anledningen til at lave en stor arkitektkonkurrence sammen med Realdania for hele havnen, hvor en opgave blev at komme med forslag til placering af det ny Øhavsmuseum (andre opgaver var at angive klimasikring, placere et sundhedshus, bibliotek og udbygning af kunstmuseet Faaborg Museum). Tre teams skulle i løbet af 2019 komme med hver deres bud på indretningen af Faaborg havn i fremtiden, og pudsigt nok endte de alle tre med at foreslå den samme beliggenhed til Øhavsmuseet. De foreslog en helt central placering i hjertet af slagterigrunden, hvor den gamle by, havnen og adgangen til marinaen mødes, og hvor den gamle industribygning fra 1930'erne, nu sommetider kaldet "Frølageret" ligger. Samme bygning bliver renoveret i første halvdel af 2020 og åbner senere på året som etape et i det ny Øhavsmuseum. Her kommer også besøgscenter for Geopark Det sydfynske Øhav, der ventes at blive Unesco Geopark, når Unesco får en ansøgning senere i år (tildelingen af hæderen sker tidligst i 2021).

I arkitektprospektet er plads til både udstillinger og "back-office" i form af kontorer, magasin og arkiv. Et nyt magasin er desværre blevet meget akut, da kommunen i 2018 satte Bryggergården i Faaborg til salg og dermed samtidig satte museet ud af bygningen. Siden 1979 har den været magasin (300 m²) for omkring 10.000 museumsgenstande. Trods forhandlinger er det endnu ikke lykkedes at få erstatningslokaler med et minimum af sikring for, at museet ikke sættes ud igen efter få år. Vi fortsætter dog arbejdet.

Fondsmidler til museumssatsning

I 2017 bevilgede Faaborg-Midtfyn Kommune 20 mio. kr. ex moms til et nyt Øhavsmuseum. Året efter, i december 2018, bevilgede Folketinget en rekordbevilling på ikke mindre end 13 mio. kr. til det ny museum. Dermed kom museumssatsningen på den nationale dagsorden, da det skete samtidig med bevillinger til flygtningemuseet i Oksbøl, museet i regeringsbunkeren fra Den kolde Krig, *Regan Vest* i Rold Skov, og det ny Vikingeskibsmuseum i Roskilde. Midlerne falder i form af 3 mio. kr. i 2020 og 5 mio. kr. i 2021 og 2022.

Dermed blev vejen banet for en fonsdialog, og i december 2019 bevilgede bestyrelsen for Nordea-fonden en særdeles flot bevilling på knapt 10 mio. kr. til såvel formidling i besøgscentret på Faaborg havn som aktiviteter i det fri. Motivationen var, at Fonden finder, at museet er meget nytænkende og god til at tænke holistisk og dermed langt ud over en snæver institutions- og faggrænse. Dermed forventer Fonden, at Øhavsmuseet kan inspirere andre museer i Danmark. Vi glæder os til at realisere de mange delprojekter i projektet, som vi kalder *Landskab i Fællesskab* og dermed forhåbentlig leve op til de store forventninger. Projektperioden falder sammen med finanslovsbevillingen 2020-2022.

Blandt delprojekterne er etableringen af et nyt fællesskab, kaldet *Klub Ø*, hvor alle, der drømmer om at komme ud i det fri med os og kan se sig selv i vores vision, kan komme til arrangementer og melde sig ind. Vi arbejder med at skabe formidling og oplevelser, der forener natur, kultur og naturens påvirkning af vores sind; en ambitiøs målsætning, der kom ud af undersøgelsen af vores kommende brugere og nuværende ikke-brugere i 2018 sammen med bureauet Will & Agency (de fik samtidig til opgave af Faaborg-Midtfyn Kommune at formulere visionen for Faaborg by som sådan). Vi arbejder under overskriften *Ydre og indre landskaber*, der skal antyde tanken om koblingen mellem kultur, natur og psyke.

Tak for 2019 og på gensyn i 2020

Peter Thor Andersen

Direktør for Øhavsmuseet Faaborg

marts 2020

Ledelse og organisation samt økonomi

Bestyrelsens sammensætning og møder

Ifølge Øhavsmuseet Faaborgs vedtægter er bestyrelsen øverste myndighed (selveje). Fra og med 2018 er bestyrelsen udvidet, så den består af det maksimale antal, fem med stemmeret, og to associerede.

Anne-Merete Mikkelsen (A) og Søren Hillers (B) er udpeget af Faaborg-Midtfyn Kommunes midte. De er valgt for perioden 2018-2022 (den kommunale valgperiode). Anne-Merete er af bestyrelsen valgt som næstformand. Jakob Holm, der indtil kommunalvalget 2017 var udpeget af Faaborg-Midtfyn Kommune, er bestyrelsesudpeget medlem 2018-2022 og valgt til formand af bestyrelsen. Professor Johannes Nørregaard Frandsen, H.C. Andersen Centret ved SDU, er af rektor for SDU udpeget til bestyrelsen for perioden 2019-2023. Torben Melander, forhenværende museumsinspektør og medlem af Faaborg Kulturhistoriske Museumsforenings bestyrelse, er udpeget af bestyrelsen for perioden 2017-2021. Direktør Claus Eskildsen og lektor Lone Søderkvist Kristensen, Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning ved Københavns Universitet, er associerede medlemmer 2018-2022.

Museumsinspektør Poul Baltzer Heide er medarbejdervalgt medlem af bestyrelsen og museets direktør er sekretær.

I 2019 blev der holdt fire bestyrelsesmøder; to i første halvår og to i andet halvår. Derudover videreførte museet den nye tradition fra 2018, hvor faste medarbejdere og bestyrelse tager på en årlig inspirationstur. I 2018 gik den til Vadehavscentret og Tårnborg i Ribe. I 2019 til Tøndermarsken.

Bestyrelsens arbejde er ulønnet.

Strategisk grundlag

Øhavsmuseet Faaborg er et af Danmarks nyeste museer i sin nuværende form. Det opstod 1. oktober 2015 som en selvejende institution efter opdeling af fusionsmuseet Øhavsmuseet, som blev drevet af Langeland og Faaborg-Midtfyn kommuner som en fælleskommunal virksomhed.

Ved stiftelsen formulerede museet denne mission for sit virke:

Øhavsmuseet Faaborg sikrer kulturarven i sit ansvarsområde, skaber ny viden, formidling og læring og inspirerer samfundet og medborgerne til at se kulturarv og historisk indsigt som en ressource. Museet fokuserer særligt på istidslandskabets dannelse og landskabets kulturhistorie inklusive de mange levn, monumenter og bygningsmiljøer, samt kulturarven knyttet til købstadshistorie og byens rets- og afstraffelsehistorie med afsæt i Faaborgs velbevarede historiske bymiljø og byens ting- og arresthus

Museet formulerede samtidig følgende vision:

Øhavsmuseet Faaborg vil udvikle sig til en markant institution, der lokalt samler og giver stolthed og samtidig er kendt nationalt og internationalt for spændende forskning samt nyskabende, let tilgængelig og synlig vidensformidling, der årligt gør en forskel for mange mennesker i udstillinger, på ture og digitalt

Museet arbejder i det daglige ud fra følgende værdier:

Nyskabende – vi gør ikke noget bare af vane eller for at kopiere andre. Vi vil vække opsigt ved at gøre tingene på en uventet måde.

Ambitiøse – Øhavsmuseet Faaborg er tre gange så stort som Faaborg Kulturhistoriske Museer før kommunalreformen, og vi mener ikke, at det er urealistisk, at Fyn og Danmark holder øje med, hvad vi foretager os fagligt og formidlingsmæssigt. Vi vil gerne sætte standarder for at drive museum (uden for storbyerne). Vi skal ikke være et udkantsmuseum.

Brobyggere – vi vil gerne have nogle helt andre i tale (målgrupper) end normalt for museer, og vi vil gerne tænke tværfagligt indadtil.

Strategier for perioden 2020-2022

Bestyrelsen vedtog på sit bestyrelsesmøde den 4. december 2019 treårige strategier (2020-2022) for alle grene af sin virksomhed. Baggrunden for at vælge de tre år er, at i samme periode modtager museet en ekstraordinær bevilling på finansloven (i alt 13 mio. kr.) til realisering af nyt museum på Faaborg havn og i landskabet. Den bevilling og det projekt præget hele museet. Som nævnt i indledningen bygger museet videre på den grundlæggende strategi, der blev formuleret tilbage i starten af 2010'erne. De strategiske indsatses skal dermed ses som på en gang ambitiøse og samtidig realistiske mål for de tre år, hvor museet har ekstraordinært mange opgaver at løse og brug for at prioritere ressourcerne skarpt.

Hovedfokus på at realisere nyt landskabsmuseum i perioden til og med 2022

Selvom Øhavsmuseet Faaborg er et langt større museum end det Faaborg Kulturhistoriske Museer, der i 2010 fusionerede med Langelands Museum, er opgaven med at realisere det nye museum på Faaborg havn og i det fri meget krævende ressourcemæssigt. Derfor vil der hovedsageligt blive udviklet og forsket i tilknytning til satsningen landskabets dannelse og kulturhistorie.

Museet i Faaborg Arrest har været i vækst målt på gæster, tilfredshed, børnefamilier og skoler de seneste år, og den succes skal fastholdes, men det er ikke realistisk at udvikle museumsafdelingen substantielt ud over et par konkrete, markante formidlingstiltag. På sigt er det museets ønske at finde en mere ideel placering til Faaborg Byhistoriske Arkiv, som i 1996 blev placeret i den gamle politistation i Ting- og Arresthuset (før lå det i Bryggergården) for derved at genskabe den gamle politistation. Der forberedes forskning i relation til retshistorie i det fri, men realiseres ikke projekter indenfor satsningen 2020-2022.

Den gamle Gaard og Kaleko Mølle drives de kommende år på samme niveau som de foregående år. Dog vil der i de tre år være særudstillinger i Den gamle Gaard som led i et flermusealt samarbejde med fem andre museer på Syd- og Østfyn med afsæt i konserveringscentret på Langeland. På Kaleko skal der laves en mindre, permanent udstilling om nisser og overtro; både de "virkelige" nisser (folketroen) og den *Nissebande*, der i 1984 gjorde møllen landskendt og siden vendte tilbage til møllen.

Den arkæologiske virksomhed har været stærkt stigende de seneste år som følge af de store kommunale byggemodninger i nord. Ved årsskiftet 2019/2020 var der foruden museets faste museumsinspektører med kompetence indenfor arkæologi (tre personer) tre ansatte i ikke tidsbegrænsede stillinger (en var på barsel i 2019). Dertil kom ansatte i tidsbegrænsede stillinger.

Museet driver lovpligtig kapitel 8 arkæologi i en fælles enhed, *Arkæologi* Sydfyn, med Svendborg Museum, Langelands Museum og Østfyns Museer. Samarbejdet omfatter fælles administration i relation til bygherrebetjening, fælles indkøb af større udstyr, brug af hinandens medarbejderressourcer og kompetencer samt lejlighedsvis fælles faglige og formidlingsmæssige projekter. Museet gør meget for at skabe synergi mellem udgravninger og den øvrige virksomhed.

En opgave, museet gerne havde været foruden, er den opgave at flytte det store museumsmagasin i *Bryggergården* i Faaborg, der er på omtrent 300 m² og rummer magasin for cirka 10.000 genstande. Magasinet blev indrettet i 1979. I 2018 besluttede kommunen at sælge ejendommen, der er kommunal, og en dialog med kommunens forvaltning har desværre ikke ført til, at kommunen mener at kunne tilbyde alternative lokaler med et minimum af sikkerhed for, at genstandene kan henstå i det ny magasin i en længere årrække (bestyrelsen har bedt om minimum 25 års leje).

Slots og Kulturstyrelsens opmærksomhedspunkter i relation til kvalitetsvurdering

Museumscheferne ved de statsanerkendte museer har per mail i 2016 fået en henstilling om at skrive ind i årsberetningerne, hvilke opgaver museerne hver især skal forbedre i kølvandet på kvalitetsvurderinger fra statens side. Øhavsmuseet blev kvalitetsvurderet i 2013, da det var fælleskommunalt med Langeland. Igen ved opdelingen i 2015 blev det nuværende museum vurderet.

Opmærksomhedspunkterne var:

1. Geografisk balance i museets tilbud som følge af, at museet historisk alene havde Faaborg Kommune som dækningsområde og har sine udstillingssteder dér.

Dette har museet siden løst gennem omfattende formidling mv. i den nordlige del og andre steder i kommunen i relation til udgravninger, fælles arrangementer med kommunen og lokalarkiver mm. Fremhæves kan bl.a. den nyoprettede inspektørstilling fra og med 2020, der skal skabe netværk og fælles formidlingsprojekter på tværs af kommunens 21 lokalarkiver. Etableringen af en jernalderlegeplads ved Ringe Sø, hvor museet var historisk konsulent. Større samarbejder såsom i 2019 en podcastserie om *Midtfynsfestivalen* i anledning af, at lokale kræfter genoplivede festivalen efter ca. 15 år. Projektet *Flygtningelejren*, et samarbejde mellem museet og Teater R på Ryslinge Højskole om flygtninge på bl.a. Midtfyn efter Anden Verdenskrig. Ture i området. Arrangementer og mindre udstillinger i kulturhuset *Polymeren* i Årslev.

2. Forskning indenfor nyere tid, der er for beskeden.

Her er der i skrivende stund ved at blive færdiggjort forskning på tværs af arkæologi og nyere tid indenfor temaet landskabshistorie; og der er sat ressourcer af (tid) til stadig forskningsproduktion.

3. Opbevaring af museets samlinger (dem, der ikke er i udstilling)

Museet var drivende i et fælles projekt for en række fynske museer og arkiver for år tilbage med henblik på at skabe et fælles magasin i Fabers Fabrikker i Ryslinge midt på Fyn. Kulturarvskomplekset skulle også rumme et moderne konserveringsværksted og lokaler og faciliteter til arkæologer.

Imidlertid faldt projektet på manglende forpligtende tilslutning fra den store gruppe af interessenter. Parallelt blev det daværende fusionsmuseum splittet op i Langelands Museum og Øhavsmuseet Faaborg. Dermed forblev konserveringsværkstedet i sine lokaler i Rudkøbing, og de enkelte museer fortsatte med at have egne magasiner.

Det betød, at Øhavsmuseet Faaborg fortsat stod og står med magasiner, der er for små og ikke ideelle i henseende til adgang og klimastyring. Hvad angår klima skal det dog bemærkes, at lokalerne i Bryggergården i Faaborg har været hovedmagasin i 40 år og har et klima, der ikke skaber problemer med nedbrud af tekstiler og lignende udfordringer for sårbare genstandsgrupper.

Siden 2018 er situationen omkring magasin desværre forværret. Det skyldes kommunens beslutning om salg af museets magasin i "Bryggergården". Museet foretager pt. kassation og har etableret nærmagasin i administrationslokalerne i Faaborgs gamle banegård. Her er der faciliteter til at håndtere, gennemgå og (om-) pakke genstande. Det er hensigtsmæssigt, når genstande i magasinet skal gennemgås i forbindelse med den forestående flytning.

Arkitektkonkurrencen for havnen og nyt museum på slagterigrunden anviser plads (samlet 3.000 m²) til ikke alene besøgscenter og udstillingen, men også administration, arkiv og magasin samt værksteder. Der er indledt dialog med kommunen omkring proces og sigte med tilbygningen til den store industribygning, der skal udgøre første etape af nyt museum.

Museet skal i september 2020 kvalitetsvurderes af Slots- og Kulturstyrelsen.

Nøgletal

Museets indtægtskilder

Post	2019	2018	2017	2016
Faaborg-Midtfyn	4.154.810	4.079.550	3.575.530	3.946.812
Kulturstyrelsen (stat)	1.317.486	1.327.569	1.298.130	1.315.027
Fonde mv.	408.000	743.500	121.239	910.000
Arkæologiske opgaver	10.376.779	3.693.684	2.650.050	2.166.792
Egne indtægter i øvrigt	1.902.755	2.225.487	1.793.700	2.301.101
TOTAL	18.159.830	12.069.790	9.438.649	10.639.732
FMK andel indtægter	23 %	34 %	38 %	37 %
Offentlige tilskud andel	30 %	45 %	52 %	50 %

Det fremgår af tabellen, at museets offentlige tilskud bliver fordoblet eller mere af andre indtægter.

Medarbejdere

Post	2019	2018	2017	2016
Faglige årsværk	12	7,50	7,79	7,19
Alle årsværk	18	11,88	11,13	11,64
Ansatte i "hoveder"	41	30	24	22

Det fremgår, at andelen af medarbejdere, der beskæftiger sig med fagligt arbejde (forskning, formidling, samlinger, rådgivning og udgravning) er meget stor på museet.

Ud over de nævnte er der cirka 30 frivillige, der samlet anslås at udføre et årsværk (Kaleko Mølle, Arkivet, bistand med arkæologiske fund)

Undervisning

Post	2019	2018	2017	2016
Alle børn/unge Arrest	999	1.406	1.310	683
Alle børn/unge i det fri	1.283	724	333	581
Alle børn/unge i øvrigt	119	0	138	0

Det fremgår, at der hen over de sidste år er sket en stadig vækst i antal undervisningsinstitutioner, der benytter museets tilbud; fortrinsvis Arresten, som trods en meget sparsom reklame får forespørgsler fra hele Fyn og af og til fra Jylland og Sjælland/København. Kulturel Rygsæk udgør normalt en ca. 600 elever, men resten kommer af egen drift. Som noget særligt kommer der en del specialskoler i Arresten. Mængden af grupper fra dagsinstitutioner og ungdomsuddannelser er lille. I 2019 var der dog et fald i Arresten. Stigningen i det fri skyldes, at der er startet et nyt tilbud op i regi af Kulturel Rygsæk i det fri for udskolingen. Det foregår ved Findstrup Kirkeruin (kaldet "Kan man måle hellighed?") og er tværfagligt.

Besøgstal og åbningstimer

Post	2019	2018	2017	2016
Alle Arrest	8.580	8.004	7.892	7.046
Børn	3.476	3.452	3.363	
Entréindtægt	239.865	198.520	188.942	186.078
Alle i det fri	3.304	2.653	1.576	1.593
Børn	1.489	1.067	370	
Entréindtægt	58.332	42.430	41.278	19.456
Alle Faaborg Havn*	919	1.279	2.039	899
Børn	0	200	462	
Alle Den gl. Gaard	2.490	4.692	3.519	5.150
Børn	361	914	720	
Alle Kaleko	2.884	3.738	3.612	3.093
Børn	578	553	743	
Arkivet	378	300	289	-
Formidling andre	4.712	674	175	-
Alle gæster	23.267	21.340	19.102	17.781
Børn	7.263	6.186	5.673	4.578
Åbningstimer	2.167	2.121	2.110	1.869

Indtil 2019 var udstillinger Faaborg Havn i den gamle banegård. I 2019 var der formidling i kulturhuset *Helios* og arrangementer i *Frølageret*, der fra og med 2020 bliver renoveret og åbnet som besøgscenter. Fra og med 2017 er der lagt 500 ind på Kaleko Mølle, der er udtryk for et (konservativt) skøn over, hvor mange, der besøger møllen uden åbningstiden. Oversigten viser, at besøgstallene er stabile eller stigende, men viser også med al tydelighed, at et nyt, samlet museum med et større flow af gæster ad gangen vil skabe en langt bedre driftsøkonomi ud over de faglige og formidlingsmæssige mål, museet har med det ny museum.

Medlemskaber og formaliserede samarbejder

Øhavsmuseet Faaborg indgår sammen med Svendborg Museum, Langelands Museum og fra 1/10 2015 Østfyns Museer i arkæologienheden "Arkæologi Sydfyn", der er rammen om det bygherreakæologiske arbejde samt på projektbasis også andre opgaver. Enheden ledes rent juridisk af Øhavsmuseet Faaborg.

Øhavsmuseet Faaborg har for minimum tre år frem forpligtet sig til at blive betjent af Bevaringscenter Fyn, som Langelands Museum driver. I dette samarbejde indgår desuden de tre andre arkæologiske museer og de to museer på Ærø.

Rent driftsmæssigt har museet som selvejende institution en driftsoverenskomst med Faaborg-Midtfyn Kommune. Den giver museet en række ydelser knyttet til økonomisystemer, fakturering og personaleadm.

Museet er medlem af Organisationen Danske Museer, Museumsforum Syddanmark, Kulturarv Fyn, Museumstjenesten, Historisk Samfund Fyn, Sammenslutningen af Lokalarkiver, Sammenslutningen af Lokalarkiver på Fyn, Faaborg-Midtfyn Arkivsamvirke, Sammenslutningen af Danske Småøer, Museernes Udgravningsdata, Foreningen af Fagarkæologer, Politihistorisk Selskab, Fængselshistorisk Selskab, Landsforeningen til Bevaringen af Film, Dansk Møllerforening, BYFO, By og Land Faaborg, Sydfyenske Veteranjernbanes forening, Vores Faaborg og Egn, Destination Fyn. Mmex, netværk: Cisterciensernetværk, landskabsarkæologi, Mesolitisk og Neolitisk Netværk, Middelalderarkæologisk Metodenetværk

Kommunikation

Indledning

Museet oplevede i 2019 en øget interesse for museet og for den proces, der er indledt med at skabe et nyt museum. Det betød, at kommunikationsstrategien havde to ben. Det ene var fastholdelse af fokus på de tilbud, som museet allerede tilbyder. Her var Arresten og planlagte ture i det fri hovedfokus. Det andet gik mere på at skabe momentum lokalt og nationalt for det nye museum. Her var målgruppen borgere, politikere og interesseorganisationer.

Forøget vækst i omtale

Året bød på en markant stigning i mængden af pr-omtale. Alene i print – og webmedier opnåede museet 539 artikler, mod 375 året før. Dvs. en stigning på godt 40%, hvilket må siges at være tilfredsstillende samt et resultat af en mere strømlinet og proaktiv tilgang til medierne. Dertil kommer tv- og radioindslag, hvor bl.a. Peter Thor Andersens faste indslag i kulturen på P1 har haft stor betydning.

Digital kommunikation

I 2019 gik museet i luften med ny hjemmeside, hvorved ”det digitale ansigt” udadtil blev løftet i både en dansk og en engelsk version. Det var også året, hvor museet oplevede en øget vækst i antal følgere på Facebook, hvor museets profil rundede 2000 følgere (mod 1500 i 2018) samt en fordobling i andel af følgere på Instagram til godt 800. Et nyt fokus blev lagt på at fremme fokus på museets podcast-kanal på Soundcloud. Her var en føljeton i forbindelse med Midt fyns Festivalen i særligt fokus, dog uden det store antal af lyttere.

Ny grafisk identitet rulle ud

I relation til den kommunikation, der gik på tiltrækning af gæster til museets besøgssteder og ture i det fri, var 2019 året, hvor den grafiske identitet, som blev skabt af Sanne Frank i 2018, for alvor blev rullet ud. Det førte til, at museets udtryk blev mere skarpt og strømlinet, hvilket bl.a. var medvirkende til, at 2019 blev året, der satte rekord for besøg i Arresten. Museet kunne også distribuere hele 20.000 eksemplarer af sin brochure, hvilket er en fordobling i forhold til tidligere år.

Kommunikation om nyt museum

I forhold til den kommunikation, der havde relation til det nye museum, var ambitionen løbende at kommunikerer via bl.a. hjemmeside og sociale medier samt lave nedslag via PR, når milepæle blev nået. Her kan bl.a. nævnes lanceringen af arkitektkonkurrencen for Faaborg Havn som en begivenhed, hvor museet lykkes med at præsentere sin ambition i forlængelse af denne lancering.

Nationale medier

Museets direktør er som nævnt regelmæssigt med i Kulturen på P1 som kulturvejleder; syv gange i 2019 (otte gange i 2018 og syv gange i 2017). Derudover er han også med i almindelige redaktionelle indslag i Kulturen på P1. I 2019 i oktober i anledning af den nye DAB kanal, som Radio Loud vandt. De syv indslag

handlede om forskellige aktuelle emner med relation til Øhavsmuseet, men også om andre regionale tiltag såsom Egeskovs Luminis Festival. Programmet har mellem 150-350.000 lyttere.

Indslag 2019 i Kulturen på P1:

4. december: Egeskov lyser op

12. november: Virkelige skæbner fra historien skaber anderledes projekt på tværs af museum og teater

4. juli: Sydfyns vinrute

28. maj: Museet graver have sammen med dig og skriver samtidig ny Danmarkshistorie

3. april: Gamle tekstiler er et vindue til drama i Øhavet

27. februar: Efterskole er rykket ind som midlertidig udviklingsafdeling på museet

7. januar: Nytårskur på museum

Derudover skriver direktøren på Altinget.dk om kultur og politik:

22. august: Peter Thor Andersen: Ny minister kan ruske op i statslig kulturpolitik

20. juni: Museumsdirektør: KL-satsning på kulturturisme er vejen til national helhedstækning

Debatter på folkemøde og kulturmøde samt tre nationale udgivelser om kulturpolitik

I starten af marts lancerede Mandag Morgen og Altingets Kulturpolitiske Netværk en stor analyse af danskernes syn på kultur og kulturens værdi. Designet bag undersøgelsen blev udarbejdet af museets direktør sammen med Christian Have, Lisbeth Knudsen og Thomas Gammeltoft (Copenhagen Filmfund). Lanceringen blev på dagen dækket af TV2Fyn med indslag og interviews

I slutningen af marts lancerede Realdania en undersøgelse af statens kulturpolitik og fondenes støtte med særlig vægt på museer. Her blev museets direktør interviewet og citeret sammen med nogle andre aktører fra kulturlivet. Titlen er: "Museumslandskabet – kulturpolitikens udvikling og museernes vilkår"

Endelig udkom der i juni op til Folkemødet bogen "Et spørgsmål om kultur – kulturpolitikken til debat" af Merete Sanderhoff, SMK. Her blev museets direktør interviewet sammen med 41 andre danske kulturaktører, fondsdirektører, politikere og kunstnere.

Sanderhoffs bog dannede afsæt for en debat arrangeret af Statens Kunstfond, hvor museets direktør var med sammen med bl.a. Michael Bojesen og Kasper Holten. Kronikken i Altinget fra august med opfordringer til kulturministeren var en del af afsættet for mediator Lasse Marker i en debat på Kulturmøde Mors, hvor museets direktør var med sammen med kulturminister Joy Mogensen, Kasper Holten og flere andre.

Undervisning

Indledning

Museets undervisning er relateret til museets satsninger på Arresten og landskabet. I arresten har der siden 2016 hvert år været en stor gruppe elever på mellemtrinnet via det obligatoriske tilbud *Kulturel Rygsæk*, og dertil yderligere klasser i et omfang, der nogenlunde svarer til det antal, som kommer via det obligatoriske tilbud. Disse klasser er stort set alle fra grundskolen (mellem- eller udskoling), og de kommer fra hele Fyn og enkelte gange fra andre landsdele. Det skal særligt bemærkes, at Arresten er velegnet til specialklasser.

I det fri har der også været en del klasser, men før 2019 skete det via ad hoc tilbud. Ikke sjældent knyttet til aktuelle udgravninger såsom udgravning af en middelalder kirkegård i Haagerup nord for Brahetrolleborg i 2018 (343 elever og 16 lærere!). I 2019 var der opstart på et nyt projekt i regi af kulturel rygsæk ved Finstrup kirkeruin tæt på Holstenshuus i Bakkerne. Det ny tilbud gentages i 2020 og 2021 således, at elever fra fri- og folkeskoler i såvel den nordlige del som den sydlige del og den midterste del af Faaborg-Midtfyn Kommune oplever det. Enkelte skoler henvender sig af sig selv for at komme ud i det fri og modtage undervisning mod betaling. I 2018 var det en enkelt gang og i 2019 fire gange. Dem, der henvender sig, er lokale. Museet kunne ikke i 2019 på grund af det tidskrævende arbejde med nyt museum på Faaborg Havn og fondsansøgninger mv. nå at prioritere øget synlighed omkring tilbud i Arrest og i det fri.

Ud over de tilbud, som museet selv starter op, er der et mindre antal besøg på Kaleko Mølle og i Den gamle Gaard eller i byrummet i Faaborg by. I 2018 var der dog ingen. I 2019 var der to bookninger i Den gamle Gaard (grundskole og sprogscole) og en på Kaleko Mølle (grundskole). Dem, der henvender sig, er lokale.

Nedgang i antal børn og unge i Arresten skyldes delvis demografi

I 2018 var der et fald i antal børn og unge sammenlignet med 2017. Dette fald skyldes dels færre henvendelser udefra, men også logikken i *Kulturel Rygsæk*. I kulturel rygsæk kommer der hvert år 3 årgange fra et af kommunens tre områder: nord, midt, syd. I 2018 var det nord og i 2019 syd. Det betød, at der i 2018 var 715 elever fordelt på 37 klasser og i 2019 563 elever fordelt på 34 klasser. Forskellen hænger sammen med, at Faaborg-området har færre unge end den nordlige del af kommunen.

Hvis man ser på de klasser, der af egen drift henvender sig for at komme i Arresten, var der i 2018 46 klasser med i alt 547 elever. I 2019 var der 380 elever fordelt på 25 klasser. Sammensætningen var nogenlunde den samme; altovervejende grundskoler (mellemtrin og udskoling) fra regionen. Cirka halvdelen af de besøgende skoler (209 elever fordelt på 12 klasser) betalte for et forløb.

Dagtilbud og indskoling tilgodeses i kommende tilbud støttet af Nordea-fonden

Som led i bevillingen fra Nordea-fonden "Landskab i Fællesskab" vil museet i 2021 udvikle tilbud i det fri særligt målrettet dagtilbud og indskoling, som ikke i dag fylder i museets udbud.

Projekter

Museet gennemførte i 2019 5 undervisningsprojekter (på museet defineres et projekt som en unik opgave med start- og sluttidspunkt, hvor omfanget er minimum to fulde dage og udgifter på 5.000 kr. eller mere).

To forløb med *Kulturel Rygsæk*, der er et obligatorisk for alle børn og unge i kommunen med flere partnere. Det ene var i Arresten og det andet i det fri (Finstrup kirkeruin i Bakkerne ved Holstenshuus). Dertil to forløb mod refusion af museets tidsforbrug fra eksterne aktører. Det ene i regi af Kulturregion Fyns *Kulturens Laboratorium*, hvor museet arbejdede sammen med UCL. Det andet kaldet *Geo Bio Science Center Syd* styres af Faaborg Gymnasium. Endelig *Feltformidleruddannelsen*, som omhandler efteruddannelse af voksne til formidling i det fri. Her købte museet bistand ind fra naturskolen *Trente Mølle*, *Den frie Lærerskole* og en kommerciel aktør. Projekterne gennemgås nedenfor.

Navn	<i>Kulturel rygsæk i Arresten</i>
Beskrivelse og formål	Fra foråret 2016 til og med foråret 2019 har alle elever i folke- og friskoler i Faaborg-Midtfyn Kommune på mellemtrinnet, cirka 600, været i Faaborg Arrest som en del af kommunens tilbud <i>Kulturel Rygsæk</i> . De har som led i forløbet arbejdet med kilder til at belyse den virkelige retssag mod den unge mand, Janus, der brændte en gård af i Åstrup i 1905, hvorved en ung pige døde af røgforgiftning. De har fået besøg af en skuespiller, Klaus Søndergaard, fra Odense Teater ude i deres klasseværelse, hvor han illuderede at være den voksne Janus. Endelig har de besøgt udstillingen om Janus i Arrestens kælder. Tilbuddet, dvs. kildematerialet med vejledning, bliver videreført som et frivilligt tilbud til alle klasser, der besøger Arresten efter 2019.
Effekt	Tilbuddet har medført, at museets undervisningsansvarlige har fået et netværk med lærere fra skoler i hele kommunen, som kan sikre kvalificering af fremtidige tilbud. Museet har fået et undervisningstilbud af høj kvalitet, som knytter sig tæt til udstillingen. Endelig har tilbuddet medført, at Arresten og museet er blevet synligt for en vigtig målgruppe, børnefamilier i kommunen, og for politikere og embedsmænd. I 2017 nominerede politikerne dette tilbud til den fynske kulturpris.
Tid & ressourcer	Tilbuddet blev gennemført januar-april med formidler Anne Marie Hybschmann fra museet. 563 elever og 44 lærere fordelt på 34 klasser på 30 forskellige hverdage. I 2019 deltog elever fra fri- og folkeskoler i den sydlige del af kommunen.

Navn	<i>Kulturel rygsæk på Finstrup "Kan man måle hellighed"?</i>
Beskrivelse	Sideløbende med at den sidste runde <i>Kulturel rygsæk</i> blev afholdt i Arresten, blev der udviklet et nyt forløb. Museet havde som ønske at det nye forløb skulle ligge op ad museets satsning på kulturhistorien ude i landskabet. Forløbet henvender sig til eleverne i 7.-9. kl. og inddrager historie og kristendom med matematik tilknyttet som et redskabsfag. Forløbet foregår på Finstrup kirkeruin og varer 3 timer. Målet er at give eleverne forståelse for, hvordan den materielle kultur kan analyseres og dermed give os viden om den sammenhæng, som den pågældende kilde har indgået i. Vi arbejder med Finstrup kirkeruin som et eksempel på materiel kultur. Eleverne skal, med udgangspunkt i dette eksempel, lære at arbejde med en kilde, der adskiller sig væsentligt fra f.eks. billeder, tekst og lyd.
Effekt	Rammerne i <i>Kulturel rygsæk</i> er særlige, fordi skolerne ikke skal melde sig til, men per definition kommer til de tilbud der er en del af rygsækken. Det giver en meget stor berøringsflade med både folkeskoler og friskoler i hele kommunen. Derudover giver det en massiv erfaring med det pågældende undervisningstilbud, der forbedrer vores undervisning generelt. Forløbet vil kunne udbydes til andre skoler uden for Faaborg Midtfyn kommune. Det vil være oplagt at tilbyde forløbet til lejrskoler i området da de ofte har lidt bedre tid.

ÅRSBERETNING ØHAVSMUSEET FAABORG 2019

Tid & ressourcer	Projektet blev udviklet af museumsinspektørerne Mette Broch Jacobsen og Poul Baltzer Heide fra november 2018 til juni 2019. Testforløb 4. juni for en klasse og lærerworkshop 14. august. Det blev første gang afviklet fra august til oktober måned 2019. I alt 684 elever og 32 lærere fordelt på 31 klasser og lige så mange hverdage. Formidler Lene Sanderhoff, Jacob Hansen og ?? varetog opgaven fra museets side. Eleverne var fra den nordlige del af kommunen, og deres produkter blev udstillet i Polymeren med fernisering 15. november. Kunstner Maria Junghans deltog i kunstformidlingen i projektet. Materialer blev refunderet af Faaborg-Midtfyn Kommune.
------------------	---

Navn	<i>UCL projekt i regi af Kulturens Laboratorium</i>
Beskrivelse	Museet har deltaget i et samarbejde med lærerstuderende fra UCL, inden for rammerne af Kulturens laboratorium under Kulturregion Fyn. Målet med samarbejdet var at arbejde med at skabe undervisningstilbud hvor kunst og kultur spiller en væsentlig rolle. Der blev udviklet et undervisningsoplæg hvor de studerende i deres praktikperiode på Rantzausminde skole i Svendborg forberedte elever i 6. kl. på en overnatning i skoven - i november måned! Målet var at sammensætte den viden de fik fra de studerende, i deres natur-teknologi timer om biodiversitet og naturtyper, med kulturhistorie der fortalte om hvordan mennesker tilbage i tiden har udnyttet og levet med naturen. Eleverne, deres klasselærer, 2 studerende og 2 museumsinspektører tog således på tur til Arreskov sø hvor de brugte dagen på at bevæge sig rundt om søen gennem forskellige landskabstyper og til sidst slå lejr og lave mad over bål og overnatte i 2 store lavu-tilte. Eleverne blev klædt i middelalder hatte, lavede mad over bål som i middelalderen og museet medbragte et middelaldertelt.
Effekt	Forløbet var ambitiøst og gav værdifulde erfaringer omkring, hvad det kræver at overnatte uden for med skolebørn i november måned. Der var nogle penge til indkøb af materialer til projektet, som gav museet mulighed for at erhverve forskelligt friluftudstyr der nu indgår i museets formidlingsgrej.
Tid & ressourcer	Projektet blev afviklet 7.-8. november for 24 elever. Museets tidsforbrug (museumsinspektør Mette Broch Jacobsen og Poul Baltzer Heide) blev refunderet (23.100 kr. fra Kulturregion Fyn)

Navn	<i>Geo Bio Science Center Syd</i>
Beskrivelse	Museet har deltaget i det flerårige samarbejde GeoBio Science Center Syd, der er etableret i samarbejde mellem Faaborg Gymnasium, Syddansk Universitet og Faaborg-Midtfyn Kommune. Projektet er støttet af Region Syd, og har haft elever fra hele Danmark. Museets rolle har været at udvikle og varetage undervisning inden for fagområderne historie og geografi, konkret med afsæt i Svanninge Bakker og Bjerge. Projektet åbnede for undervisning i foråret 2018, og museet har siden da afholdt en lang række undervisningsgange både i det fri og på SDUs feltstation i Svanninge Bakker. Projektet afsluttes juni 2020.
Effekt	Projektet har for museets vedkommende løftet flere formål, idet det både har givet rammer (refusion) til udvikling af undervisningsforløb, herunder afprøvning på 'rigtige' klasser, og opbygning af blivende materialer (kompendie og film/kort), samt flere elever til undervisning i det fri.

ÅRSBERETNING ØHAVSMUSEET FAABORG 2019

Tid & ressourcer	Undervisning foregik i Svanninge Bakker og ved Dyreborg i april, juli og august. I alt 227 elever og 25 lærere. Museumsinspektørerne Poul Baltzer Heide og Tissel Lund-Jacobsen varetog undervisningen sammen med nogle af museets nyuddannede outdoor guider, og modtog refusion af projektet (37.080 kr.)
------------------	---

Navn	Feltformidleruddannelsen på "Kystakademiet"
Beskrivelse	Feltformidleruddannelsen er et ambitiøst forsøg på at løse en museets udfordringer, nemlig adgangen til kvalificeret arbejdskraft inden for formidling. Museets formidling, ikke mindst i det fri, foregår i krydsfeltet mellem kultur, natur og psykologi. I samarbejde med Trente Mølle og Kystakademiet sammesteds opbyggede museet derfor en ny uddannelse, der havde som mål at tilbyde kursister med en baggrund i enten naturvidenskab, kulturvidenskab eller didaktik en opkvalificering i forhold til både baggrundsviden og, først og fremmest, formidling i ovennævnte krydsfelt. Til vores glæde modtog vi ansøgninger fra hele landet og fra i forvejen højt kvalificerede formidlere, og vi kunne derfor også vælge et meget stærkt hold. Undervejs i kurset, der forløb over 5 kursusdage og to eksamensdage, blev kursisterne ført igennem en række øvelser i forhold til både formidling og friluftsliv. Eksamensdagene bestod af forløb udviklet af kursisterne selv, med både børn og voksne som målgruppe. Som forsøgspersoner havde vi inviteret lokale børnehaver og borgere, og de meget velbesøgte eksamensdage blev derfor også et godt kontaktpunkt mellem museets aktiviteter og lokalsamfundet. Projektet er efterfølgende blevet evalueret af både kursisterne og underviserne, og der er dermed indsamlet viden og erfaring til at videreføre uddannelsen i rammen af den store bevilling fra Nordea-fonden.
Effekt	Gennem forløbet blev der uddannet 10 guider, hvoraf de 8 blev ansat til forskellige opgaver i 2019.
Tid & ressourcer	10 af de 32 ansøgere blev optaget på uddannelsen og betalte hver 900 kr. for forløbet. Museumsinspektør Poul Baltzer Heide varetog museets andel af undervisningen, og museumsinspektører Tissel Lund-Jacobsen og Mette Broch Jacobsen deltog i bedømmelsespanelet i forbindelse med optagelsen på uddannelsen. Naturformidler Ulrik Boll, Trente Mølle blev betalt af museet for sit bidrag, en kanoinstruktør bidrog fra Den Frie Lærerskole og Nicos Nature bidrog med snorkelinstruktion. I alt betalte museet knapt 50.000 kr. til de tre aktører.

Udstillinger, ture, arrangementer mv. samt digital og trykt formidling

Indledning

2019 var kendetegnet ved mange og ganske forskellige projekter indenfor formidling.

Udstillinger

I relation til udstillinger var året præget af en usikkerhed omkring tidsplanen for overtagelsen af *Frølageret*. Oprindeligt var det forventningen, at museet kunne rykke ind i efteråret, men det blev hen over året klart, at denne tidsplan ikke ville holde. Indflytningen endte med at blive skubbet et helt år. I arresten startede museet et projekt op, der har til formål at gøre den historiske retssal mere komplet at se på. Enkelte manglende møbler rekonstrueres ud fra de øvrige, ægte møbler fra omkring 1930 finansieret af den gave, museet fik fra Domstolshistorisk Selskab i 2018 (ca. 125.000 kr.). Fra og med 2020 kommer der årlige særudstillinger i Den gamle Gaard, som udarbejdes af de seks museer, som benytter konserveringsværkstedet i Rudkøbing. Den fælles overskrift er "Fortiden i Fremtiden", og planlægningen af udstillinger foregik i 2019. Udstillingen "Fortidens og Fremtidens Landskaber" fra 2018 blev i løbet af 2019 vist som vandrestilling forskellige steder i Jylland efter en kort "visit" i Polymeren i Årslev i januar. I 2020 fortsætter det projekt. I april åbnede en udstilling i Korinth Station om landboreformerne på Brahetrolleborg, der indgår som tema i "Fortidens og Fremtidens Landskaber". Her havde museet på konsulentbasis bistået med at udarbejde udstillingen. Museet modtog i 2018 en flot bevilling fra Kulturregion Fyn til et tværfagligt projekt, "Flygtningelejren", sammen med Teater R i Ryslinge. En teaterforestilling om tyske flygtninge på Fyn efter Anden Verdenskrig sat i relation til flygtningebølgen i 2015 skulle blive til såvel en teaterforestilling som museumsformidling i form af udstilling eller lignende. Det endte med, at udstillingsdelen blev en *udstillingsinstallation* med en kuffert og et hæfte, hvor man læst fra den ene ende læser om den positive side af mødet med tyske flygtninge 1945 og fra den anden ende de negative aspekter og stemninger fra 1945. Endelig startede forberedelserne af en udstilling om genforeningen i anledning af 100-års jubilæet i 2020. Den udstilling og en tilhørende bog skal udarbejdes sammen med kommunens mange lokalarkiver. I alt seks udstillingsprojekter ud over Frølageret.

I Den gamle Gaard skabte en af museets frivillige, Arne Stricker, en udstilling i sidelængen, der beskriver den lokale industrihistorie. Den vises i de kommende år, når der ikke er andre særudstillinger.

Digital formidling og skriftlig formidling

Museet indgik et projektsamarbejde med den forening, som ville genoplive Midtfynsfestivalen, der stoppede i 2003. Museet udarbejdede en serie på 3 podcasts om den markante festivals historie. Disse lydfortællinger kunne høres under festivalen i maj måned i et "nostalgilt".

I november lancerede museet årets *Stavn*, der samler artikler fra lokalarkiver fra egnen omkring Faaborg. Fra og med 2020 sikrer det nye samarbejde med lokalarkiver i hele kommunen et tematisk skrift. Det skrift vil supplere *Stavn*. Om de to skrifter på sigt skal smelte sammen til et enkelt, beror på holdningen blandt lokalarkiverne.

Endelig var museet involveret i et projekt omkring nye skilte ved flere fortidsminder i kommunen.

Arrangementer og særaktiviteter

Nytårskuren blev i 2019 et egentligt projekt, hvor museet prøvede nye former af, blandt andet talks, der gav erfaring til de kommende aktiviteter samme sted fra og med efteråret 2020. Den blev afholdt januar i Frølageret og tiltrak næsten 200 tilhørere, der kunne opleve Talks og mad og drikke i den rå hal.

Museet søgte og fik støtte fra kommunens aktivitetspulje til projekter, der skulle skabe ferieaktiviteter til lokale og turister i såvel Den gamle Gaard og i Arresten i sommerferien og efterårsferien. Derudover etablerede museet et familietilbud i Pipstorn oldtidsskov hver fredag i juli (og første fredag i august).

Ud over de aktiviteter, som var egentlige projekter med en større konceptualisering og planlægning, var der flere mindre arrangementer hen over året.

Museet gennemførte den årlige *fortidsmindedag*, der foregik ved Møllehøj i Årslev. Museet deltog i arrangementet *familiedagen* i den nordlige del af kommunen (i Polymeren). Den gamle Gaard og Arresten var åbent (gratis) under Faaborgs kulturnat 14. juni (en tradition, der blev genoptaget i byen i 2019). I Den gamle Gaard var der fortælling og musik. Kaleko Mølle var en del af den landsdækkende *mølledag*. Endelig var der åbent hus ved de store udgravninger i Årslev, som tiltrak over 300 mennesker i januar! Det vidner om en stor, lokal interesse. Der var også åbent hus i Haagerup, hvor Aarhus Universitets studerende gennemførte udgravninger i de forskellige private haver for at få et billede af landsbyens udvikling (omtalt andetsteds). Alle disse tilbud var gratis.

Museets ansatte holdt ni foredrag i løbet af året:

1. Om fortidens og fremtidens landskaber i Polymeren 10. januar (Tissel Lund-Jacobsen)
2. Om egnens arkæologi i Pejrup forsamlingshus 25. januar (Nicolai Garhøj Larsen)
3. Om museets virke i Byskolen Faaborg 25. februar for borgerforeningen (Tissel Lund-Jacobsen)
4. Om Faaborg bys historie og sporene i byen for Øhavsskolen 4. marts (Peter Thor Andersen)
5. Om landskabssatsningen på museet for Friluftsrådet på Trente Mølle 6. marts (Poul Baltzer Heide)
6. Om museumssatsningen i Faaborg på Gl. Avernæs for Middelfart Byråd 7. marts (Peter)
7. Om arkivet for pensionerede postansatte 12. marts (Tissel)
8. Om det fundrige Haagerup i deres forsamlingshus 14. marts (Nicolai)
9. Om Geopark Det sydfynske Øhav for Folkeuniversitetet i Svendborg (Poul)

Ud over museets egne arrangementer deltog ansatte i andre aktørers arrangementer. Peter Thor Andersen deltog i markeringen 1. juli af, at Svanninge Bakker blev en del af den nationale naturkanon. Poul Baltzer Heide deltog i Neopren netværket i Skårupøre 14. juni og UV-jagt mesterskaber på Svendborg havn 7. september, hvor han fortalte om snorkling. Poul deltog ligeledes i en tur med Historisk Samfund Fyn 18. august til Lyø. Endelig deltog Tissel Lund-Jacobsen og Peter Thor Andersen i et arrangement, som TV2Fyn satte op i Café Fabers i Ryslinge sammen med Svendborg Auktioner 29. oktober.

Den gamle Gaard blev benyttet til tilbuddet "Musik i Museumshaven" 13. juli og lørdagene 3. og 10. august. Derudover brugte fortæller Esther Rützou salen til "Faaborg Fortællescene" fem mandage i juli. Endelig var salen ramme om Kulturhistorisk Museumsforenings traditionsrige julegløgg lørdag den 7. december.

Ture

For første gang gennemførte museet snorkling i højsæsonen. I 2017 og 2018 havde museet alene tilbudt det i forsommer og sensommer (2017 dog alene seks annoncerede ture august-september, da det var nystartet det år). I 2018 havde museet 11 annoncerede dykninger med i alt 60 deltagere. I 2019 havde museet 26 annoncerede snorklinger, som 150 deltog i. Af samme grund steg indtægterne fra 11.250 kr. i 2018 til 37.500 kr. i 2019. Der var derudover fire grupper, der bookede snorkel i 2019 (22 personer). I 2018 var der en enkelt gruppe. I 2017 var der fire bookede grupper. Det beskedne antal henvendelser om ekstra snorkelture vil museet forsøge at ændre på i 2020 og frem, hvor der takket være Nordea-fonden er mulighed for at tilbyde snorkel til børn under 14 år.

Museet gennemførte i lighed med 2018 vandringer på *Øhavsstien* sammen med Trente Mølle. I 2018 var der fire ture af den slags med 25-40 deltagere per gang, mens der i 2019 alene blev gennemført en enkelt, som dog var populær (59 personer). Hver mandag og fredag i juli (og første fredag i august) tilbød museet vandringer i Svanninge Bakker under titlen "Hike & History". Det var med lønnet guide. Ud af 10 annoncerede ture blev fire gennemført med i alt 17 deltagere. Det tilbud skal synliggøres og/eller ændres.

Museet gennemførte endelig cykelture med guide på en tur, der involverede besøg hos lokale vinproducenter. Turene blev kaldt "Bike & Wine" og blev gennemført tre tirsdage aftener i juli med guide. I alt 20 deltog i disse tre ture. Et tilbud om at leje cykel og køre ud til herregårdene efter et udleveret kort ramte tilsyneladende ikke et behov. Det tilbud og andre blev ellers synliggjort i en stand i kulturhuset *Helios*, hvor guider uddannet på *Feltformidleruddannelsen* stod der hver dag med i snit 20 gæster per dag.

Museumsinspektør Poul Baltzer Heide blev i lighed med i 2018 hyret ind som kulturhistorisk guide af Østrup turrindning, som rider med islandske heste i Svanninge Bakker området. Det skete to gange ligesom i 2018. Museet blev booket til en enkelt tur i Pipstorn skov i 2019 mod betaling, hvilket er færre end 2018 med fem bookede ture. Derudover blev museet hyret ind til at lave ture rundt på Brahetrolleborg for gæster, der var til "Game Fair", som er Brahetrolleborgs nye satsning omkring jagt og fritid. Tilbuddet var gratis for de betalende gæster og tiltrak i alt 42 gæster. Museet blev også hyret ind af Avernax festival på Avernakø til at danse folkedans og lave historisk inspirerede flet til kopperne på festivalen. 150 deltog i disse aktiviteter, der også var gratis for de betalende gæster.

Projekter

Nedenfor præsenteres de 12 større projekter indenfor formidling, som er nævnt ovenfor

Navn	<i>Rekonstruktion af retssalen i Ting- og Arresthuset ca. 1930</i>
Beskrivelse	Da museet i 2012 overtog retssalen i Faaborg Ting- og Arresthus, blev det muligt at genskabe retssalen, som den så ud i 1930 efter reoveringen af huset (som er fra 1840). Museets vurdering er, at det gav en bedre formidling og oplevelse end de møbler fra 1980'erne, som stod i rummet til sidst. Takket være det bevarede podium, balustrade, tilhørerbænke og stole og borde, som stod i tilstødende rum i 2012, kunne museet genskabe retssalen bortset fra enkelte, men vigtige møbler. Ud fra fotos kan de sidste møbler skabes igen af en lokal møbelsnedker.

ÅRSBERETNING ØHAVSMUSEET FAABORG 2019

Effekt	Retssalen viser en komplet retssal fra 1930 og kan uden vanskeligheder anvendes i formidlings- og undervisningssituationer, hvor gæster skal spille de forskellige roller (tiltalte, anklager, forsvarer, dommer og domsmænd).
Tid & ressourcer	Opgaven udføres af en lokal møbelsnedker og finansieres af de knapt 130.000 kr., museet modtog fra Domstolshistorisk Selskab i 2018, da Selskabet nedlagde sig selv. I alt 25.000 kr. anvendes til projektet. Projektet fortsætter i 2020. Museumsinspektør Mette Broch Jacobsen er projektansvarlig.

Navn	Udstillingsprojektet Fortiden i Fremtiden
Beskrivelse	Konservingsværkstedet i Rudkøbing har taget initiativ til et samarbejde med de seks museer, som benytter værkstedet. Der er søgt midler til nyt udstyr, og effekten af dette udstyr vises på særudstillinger, som er på de seks museer på skift indenfor forskellige temaer. Disse temaer er givet ud fra genstandstyper, der konserveres.
Effekt	Projektet giver årlige særudstillinger, der belyser forskellige samlingsbaserede, fynske emner. Derudover kaster udstillingen lys på den bevaringsindsats, som sikrer de danske museumssamlinger. Disse udstillinger henvender sig ikke mindst til lokale interesserede.
Tid & ressourcer	Projektet ledes af Langelands Museum og fra museet deltog i 2019 museumsinspektør Nicolai Garhøj Larsen. Omfang er ca. et månedsværk. Der er ikke fondsmidler til udstillingsdel.

Navn	Udstilling og digital formidling i relation til Fortidens og Fremtidens Landskaber
Beskrivelse	I forbindelse med projektet Fortidens og Fremtidens Landskaber, som er et samarbejde mellem museet og Institut for geovidenskab og naturforvaltning (IGN), der i 2017 modtog støtte fra bl.a. Nordea-fonden og Realdania, lavede museet i samarbejde med IGN en udstilling i Banegården i 2018. Udstillingen åbnede i forbindelse med en konference i Helios, og på dagen var der ture ud i landskabet for deltagerne. I løbet af 2018 blev der lavet flere ture, der kan gentages andre steder. Etape to er en fase med særudstilling, hvor en væg med til dels digital formidling af landskabets historie fra før landboreformerne omkring år 1800 til den nære fremtid er bærende. Den kom efter et første stop i Polymeren i Årslev til Nordjylland til Jammerbugt Kommune (Aabybro bibliotek og rådhuset i Pandrup), dernæst til Skive (bibliotek og rådhus) og til Molersmuseet på Mors. De valgte steder har alle været i gang med lokale projekter omkring udviklingen af deres lokalområde med afsæt i landskab, funktioner og ejerforhold. I alt 12 projekter har været i gang frem til 2017 i et projekt under ledelse af IGN. Ved årsskiftet er væggen på IGN på Frederiksberg, og den skal i 2020 til Odsherred, Bornholm og Frederikssund, før den ender i Faaborg i efteråret 2020. Sidste etape, der kun delvis er i gang, er digital formidling om emnet. I 2018 blev lavet to podcast serier, og i 2020 laves små videoer, der formidler landskabets historie. Videoerne lægges op på sociale medier og linkes til Historisk Atlas.
Effekt	Udstilling og digital formidling skal få almindelige menneskers øjne op for, at de selv kan præge deres landskab og gøre det mere anvendeligt (nye stiforbindelser, fællesområder, jordfordeling mm.) Det skal også tjene som inspiration for særlige interessenter såsom lodsejere, interesseforeninger (NGO), kommunale planlæggere, lokalsamfundsforeninger og politikere. Derfor såvel konference som udstilling og ture, hvor lodsejere viser rundt. I alt 20.000 skal se udstillingen, hvoraf knapt 16.000 har set den frem til 31/12 2019. Dertil 20.000, der viser interesse for den digitale formidling (podcast, film mm.)

ÅRSBERETNING ØHAVSMUSEET FAABORG 2019

Tid & ressourcer	I 2019 var arbejdet på museet hovedsageligt koordinering af vandrestilling sammen med IGN. Dertil afvikling af arrangement på Polymeren i januar. Endelig er der planlagt den sidste digitale formidling, men denne igangsættes først 2020.
------------------	---

Navn	Udstilling om landboreformer i Korinth Station
Beskrivelse	Brahetrolleborg Folkemindesamling ønskede en udstilling om lensgreve Johan Ludvig Reventlows omfattende reformarbejde i forbindelse med landboreformerne i slutningen af 1700-tallet. Hertil bad de om assistance fra Øhavsmuseet som hjælp med kvalificering af udstillingens enkelt elementer og udfærdigede plancher og materiale til informationskærme. Udstillingen viser blandt andet hvordan Ludvig Reventlow omformede produktionslandskabet i sit baroni.
Effekt	Projektet har haft netværksskabende karakter idet udstillingen involverede samarbejdspartnere fra både SDU, Universitetet i Oslo og Brahetrolleborg Folkemindesamling. Projektet har vist at Øhavsmuseet besidder faglige kompetencer indenfor nyere tids landskabshistorie. Udstillingen tilgængeliggør viden om de menneskeskabte forandringer i landskabet.
Tid & ressourcer	Opgaven blev udført af museumsinspektør Tissel Lund-Jacobsen primo 2019. Museet modtog en refusion for opgaven på 100.000 kr. (blev modtaget i 2018).

Navn	Udstillingsprojekt Industriudstilling i Den Gamle Gaard.
Beskrivelse	En udstilling i "søfartsrummet" i sidelængen i Den Gamle Gaard. Lavet af de frivillige ved Faaborg Byhistoriske Arkiv i samarbejde med Tissel Lund-Jacobsen. Udstillingen fortæller om Faaborgs industrivirksomheder, både historisk set og i dag.
Effekt	Efter en lidt turbulent periode med skiftende arkivleder var det givende for de frivillige på Faaborg Byhistoriske Arkiv at kunne samle sig bag et projekt. Der er produceret en udstilling giver en god baggrundsviden om et emne der ellers ikke berøres i udstillingerne på Den Gamle Gaard. Klement Bornebusch byggede en væg i søfartsrummet, som skjuler en stor skibsmodel. Dette gør rummet mere egnet til fremtidige særudstillinger.
Tid & ressourcer	Projektet er internt finansieret. Omfang var ca. to uger.

Navn	Teaterforestilling og anden formidling "Flygtningelejren"
Beskrivelse	I 2018 fik Øhavsmuseet og projektteatret Teater R ved Jeppe Sand, Ryslinge Højskole en bevilling på 400.000 kr. fra Kulturregion Fyn. Støtten skulle gå til at skabe et kunstnerisk produkt på tværs af teater og museum. Emnet var de tyske flygtninge, der kom til Fyn i vinter og forår 1945 fra Østpreussen (ca. 18.000 på Fyn og 250.000 i Danmark) samt en perspektivering til 2015 flygtningekrisen, hvor der kom 25.000 flygtninge til Danmark. Produktet var dels et dramatisk produkt i form af et teaterstykke med dets styrker og dels museal formidling af emnet om flygtninge i 1945, hvor sidstnævnte var mere blivende. Det endte med forestillinger til skoler og voksne med start på Ryslinge Højskole 15. november og 14 dages forestillinger på Langeland og rundt på Fyn (trods flere forsøg lykkedes det ikke at få en aftale på Ærø).

ÅRSBERETNING ØHAVSMUSEET FAABORG 2019

	Der blev arrangeret en talk i Nyborg med Bezhad, som var til forestillingen og var en bærende del af denne. Udstillingsinstallationen, der er omtalt ovenfor, kan efter forestillingen anvendes, ligesom hæfterne kan erhverves.
Effekt	Museet og teatret fik erfaring med at arbejde på tværs; såvel den kreative proces som det praktiske omkring tidsplan mm. Et tværgående samarbejde giver en ekstra kvalitet til stoffet og en rigtig god mulighed for at udnytte de få kulturtypers styrker: teatret kan sætte temaer på spidsen og vække følelser meget stærkt, mens museet kan skabe faglig tyngde i det (virkelige) stof bag dramatiseringen. Projektet understøtter også museets ønske om at eksperimentere med formater og samarbejder. Ca. 700 skoleelever så forestillingen og 500 (fortrinsvis voksne) så de regulære forestillinger.
Tid & ressourcer	Peter Thor Andersen var projektleder og Mette Broch Jacobsen deltog. Maria Junghans blev købt ind som konsulent til det historiske hæfte. I alt ca. 120 egne timer.

Navn	<i>Udstilling og bogudgivelse i anledning af 100 året for genforeningen 1920</i>
Beskrivelse	<p>Dette projekt er sprunget ud af et ønske om at markere genforeningsjubilæet samt at synliggøre arkivernes samlinger og potentiale. Projektet er et samarbejde mellem alle kommunens arkiver og folkemindesamlinger, det første af sin slags nogensinde. Der udarbejdes en lille udstilling med lokale historier om genforeningen: Genforeningssten, veteraner fra krigen i 1864 og herboende sønderjyder som tog tilbage til deres fødesogn for at stemme ved afstemningerne i 1920. Udstillingen stilles op på de fire folkebiblioteker i kommunen, for derved at sikre en bred berøringsflade med borgerne. 15.april er der deadline på bidrag til en bog, efter samme model som Stavn.</p> <p>Effekt mål: Netværksdannelse for kommunens arkiver. Dette er det første samarbejdsprojekt nogensinde!</p> <p>Succeskriterier: At få så mange arkiver som muligt til at deltage. At udgive en bog på niveau med STAVN</p>
Effekt	Der etableres og formidles ny viden om "det sønderjyske spørgsmål" set fra Fyn. Det er helt unikt at alle kommunens arkiver og folkemindesamlinger arbejder sammen om et projekt, dette er ikke lykkedes før. Dette projekt kan bruges som model for andre samarbejdsprojekter om andre emner.
Tid & ressourcer	50.000 kr i tilskud fra Faaborg-Midtfyn Kommune. 8000 kr fra arkivsamvirket. Museumsinspektør Tissel Lund Jacobsen er projektleder og producerer plancherne samt er redaktør på bogen. Estimeret arbejdstid en måned.

Navn	<i>Podcast om Midtfynsfestivalen</i>
Beskrivelse	Foreningen bag genoplivning af festivalen henvendte sig til museet i 2018. Om museet havde genstande fra Midtfynsfestivalen? Det havde museet i sagens natur ikke (Ringe var ikke en del af oplandet før 2007). Imidlertid så museet projektet som en mulighed for på en anderledes måde på en gang at samle viden ind (her fortællinger, lagret i lyd, og i øvrigt billeder, der blev vist på podier, som afviklede podcasten under festivalen).

ÅRSBERETNING ØHAVSMUSEET FAABORG 2019

	På Hjerterumsdag i Ringe i marts kunne borgere møde forening og museumsfolk og Helle Ansholm, der var hyret ind til at lave podcast. Foreningen tog selv imod effekter (til det kommende "nostalgitet", hvor også podcasten skulle afspilles). Kontakterne var afsæt for lydsporet. Festivalen blev afviklet 25.-26. maj og lyden kan høres på soundcloud på museets kanal. Ca. 1.900 gæster hørte lydfortællingerne på festivalen.
Effekt	Museet fik erfaringer med at tænke dokumentation af viden (samtidsdokumentation) på en anden og i situationen relevant måde. Desuden erfaring med den type samarbejde og med podcastmediet.
Tid & ressourcer	Mette Broch Jacobsen var projektleder og brugte ca. 50 timer. Dertil var der kontrakt med Helle Ansholm omkring podcast

Navn	Udgivelsen Stavn
Beskrivelse	Museet har stået for udgivelsen af et fælles egnhistorisk skrift, <i>Stavn</i> , siden 1980'erne. Det involverer alle arkiver og folkemindesamlinger i Faaborg Kommune, men ikke arkiver fra de andre kommuner, der 2007 blev lagt sammen med Faaborg. Afgrænsningen skyldes, at arkiverne er enige om ikke at ønske et fælles skrift. <i>Stavn</i> er meget populært, hvilket ses af, at ca. 1.200 eksemplarer bliver solgt hvert år i forlængelse af udgivelsen i november måned. Der er en redaktion bag, men ikke noget fælles tema.
Effekt	Skriftet giver en kanal for såvel lokalhistorikere som museets fagfolk og andre fagfolk, der ønsker at bringe et afgrænset emne ud til en bred målgruppe. Derudover giver det et netværk mellem museum og arkiver, der er nyttigt i sig selv og af betydning for rådgivningsvirksomhed (kapitel 8 virksomhed).
Tid & ressourcer	Museumsinspektør Tissel Lund-Jacobsen er ansvarlig for udgivelse og redaktion og benytter ca. et månedsværk på opgaven. Hovedvægten på opgaven er fra september til november. Der indgår en refusion af tid (30.000 kr.) i budgettet for udgivelsen.

Navn	Nye fortidsmindeskilte i Faaborg-Midtfyn Kommune
Beskrivelse	Museet har bidraget til produktionen af en række nye skilte ved fortidsminderne i Faaborg-Midtfyn Kommune. Der har tidligere været skiltet ved en del af fortidsminderne, men kommunen besluttede i 2017 at forny disse samt at opstille en række nye. Det overordnede formål har været at øge kendskabet til og tilgængeligheden af de mange fortidsminder i kommunen, og museet har været en naturlig samarbejdspartner i denne sammenhæng. Projektet blev afsluttet i starten af 2019, og i projektperioden har museet udviklet tekster m.v. til 19 skilte fordelt over hele kommunen.
Effekt	Skiltene øger borgernes adgang til de jordfaste fortidsminder og tilgængeliggør den viden der ligger gemt i det åbne land. Projektet understøtter dermed også museets formidling og arbejde med landskabet.
Tid & ressourcer	Fra museet har deltaget museumsinspektørerne Anne Garhøj Rosenberg, Nicolai Garhøj Larsen og Poul Baltzer Heide. Der er i hele projektperioden brugt i alt 21 dage på projektet.

ÅRSBERETNING ØHAVSMUSEET FAABORG 2019

Navn	Arrangement nytårskur i Frølageret
Beskrivelse	Museet har afholdt nytårskur i januar måned siden 2016. Indtil 2019 i lokalerne i banegården. Formen har varieret lidt, men hovedvægten har været på faglige oplæg i det "auditorium", som var i lokalerne indtil 2019. Som følge af beslutningen august 2018 om udstillinger og formidling i øvrigt på slagterigrunden, besluttede museet at ændre form og målgruppe for arrangementet. Det blev til et arrangement i den rå hal med talks, hvor redaktør Martin Mulvad Ernst fra TV2Fyn var moderator. Deltagerne var foruden museets folk borgmester Hans Stavnsager og direktør for Geopark Det sydfynske Øhav Thorbjørn Tarp. Det ny koncept blev taget godt imod med næsten 200 deltagere eller langt flere end i den gamle form. Flere deltagere var turisterhverv og politikere fra kommunen og Fyn.
Effekt	Signalere gennem arrangementet, at museet ønsker at spille en aktiv rolle i udviklingen lokalt og regionalt. Vise værdier omkring det nyskabende og "skæve".
Tid & ressourcer	Egne timer og et forbrug på ca. 15.000 kr.

Navn	Arrangement ferieaktiviteter for familier
Beskrivelse	Museet skabte tre forskellige aktivitetsbaserede tilbud til børn og børnefamilier, som alle var klar i sommerferien. Et i Pipstorn skov, et i Arresten og et i Den gamle Gaard. Turen i Pipstorn var i sin kerne et forløb i oldtidsskoven, hvor familien går med en formidler fra museet, mens der bliver fortalt i børnehøjde. Tilbuddet i Arresten, "Storm Murene", var en udbryderleg, hvor man med et hæfte i hånden fik tips til at bryde ud, hvor pointen var, at alle disse tips var baseret på virkelige begivenheder. Aktiviteten kræver ikke særskilt bemanning og blev bevidst alene tilbudt i sommerferie og efterårsferie som et særligt tilbud. I Den gamle Gaard var det en "søfartsbog" med poster fem steder, hvor alt er knyttet til kinafareren Poul Jacobsen, der er repræsenteret i denne museumsafdeling.
Effekt	Alle tre tilbud skulle på en og samme tid vise, at museet kan levere målrettede tilbud til børn. Tilbud, som har relevans i forhold til det pågældende udstillingssted eller landskabet. "Storm Murene" bliver også solgt i ferierne i 2020, og "Søfartsbogen" bearbejdes og anvendes igen i 2020 uden formidler. 200 hæfter ca. er solgt af "Storm Murene", mens
Tid & ressourcer	Pipstorntilbuddet blev udviklet af Poul Baltzer Heide og afviklet af oudoorguiderne. "Storm Murene" blev udviklet af formidler Anne Marie Hybschmann, som fik 25 timer til opgaven. Søfartsbogen blev støttet med 5.000 kr. af kommunens aktivitetspulje og blev afviklet i første og sidste uge af sommerferien og i efterårsferien, hvor en formidler, Jes Lund-Jacobsen, stod for den opgave. Dertil kom tid til konceptudvikling, som Tissel Lund-Jacobsen stod for. 17 børn og voksne deltog i Pipstorn arrangement. "Søfartsbogen" er ikke opgjort.

Kulturarv – samlingsvaretagelse, rådgivning, arkæologi

Indledning

2019 var det hidtil travleste år i forhold til arkæologiske undersøgelser, da der blev gennemført ikke mindst nogle store udgravninger i Årslev området, hvor der foretages en del byggemodning. Ud over museets egne faste arkæologer (seks personer inklusive tre i indtægtsdækkede stillinger) var der hen over året ansat syv arkæologer. Faaborg-Midtfyn Kommune er selv byggherre på noget af det ("Fremtidens Forstad" kaldes byudviklingsprojektet), og har været en forbilledlig samarbejdspartner; ikke mindst ved et åbent hus / åben udgravning arrangement i januar med bespisning og mere end 300 deltagere.

Museet mærker også nytten af et tæt samarbejde med lokale detektorførere og amatørarkæologer, som kommer med genstande og hjælper museet. De frivillige amatører og museernes arkæologer mødes også i regi af *Harja*, der er forening for amatørerne, og virker som bindeled med fælles detektoraftener mm.

Indenfor samlingsområdet har de vigtigste opgaver omhandlet rydning af Holkegade 3 (tidligere administration), hvor der på loft og i visse andre rum var indsamlede rekvisitter med mere, som havde stået der i flere år uden nogen endelig stillingtagen til deres videre skæbne. Der er nu taget stilling hertil og foretaget kassation (syv genstande) på loftet over naboejendommen, *Den gamle Gaard*, som har været museum siden 1930.

Der er kun foretaget mindre, indledende indsatser i Bryggergårdens magasin, da opgaven skulle afklares med kommunen. Det kom først på plads i februar 2020.

Endelig blev der indrettet nærmagasin i administrationslokalerne i banegården samt registreringsfaciliteter i tilknytning hertil.

På Byhistorisk Arkiv var den vigtigste opgave en organisationsændring således, at der fra og med 2020 er en fast inspektørstilling, der kombinerer overordnet ledelse af arkivet, rådgivning indenfor nyere tids kapitel 8 og forskning og formidling af landskabets kulturhistorie. I 2019 blev denne model drøftet med kommunens Kultur- og Lokalsamfunds Udvalg, som bifaldt den. Årsagen til denne dialog var, at det samtidig indebar en netværksfunktion for kommunens 20 andre lokale arkiver. Disse får i 2020 deres første, større fælles faglige projekt i anledning af Genforeningens 100-års jubilæum med udstilling og bog.

Rådgivning (kapitel 8)

Museet har en meget restriktiv indsamlingspolitik. Store dele af museets samling, de 10.000 genstande, er når der ses bort fra de meget bemærkelsesværdige tekstiler fra øerne, passiv indsamling, dvs. indleveret af lokale uden, at det er klart, hvad det styrende princip var. Der har været enkelte ansatser til at lave fokuseret indsamling på arbejdstøj, fiskeri, nisser og julestads, men disse ansatser er ikke fuldt op.

Nyere tid

1.677 byggesager er tilsendt fra kommunen. 3 lokalplaner, 6 forespørgsler, 3 digesager, 3 høringer, herunder vedrørende kommuneplanen, og en ad hoc sag (Korshavn Bro). Museets råd er blevet fulgt.

Arkæologi

2.159 byggesager, 36 lokalplaner, 93 landzonesager, 47 dispensationssager, 7 skovrejsningssager, 4 vådområder, 26 forespørgsler og 11 andre myndighedssager. Også her er et godt og tæt samarbejde mellem museum og myndigheder.

Status: Udgravninger 2019 + beretninger

ØHM 1115 Jylland-Fyn kablet: Beretning for undersøgelse af tracé og rekognoscering af arealer langs strækningen for Jylland-Fyn kablet (primært Horneland)

ØHM 1236 Kålmarken: Beretning for udgravning af boplads fra ældre jernalder, samt ældre middelalder i Årslev

ØHM 1240 Bramstrup III: Beretning for fund af hustomt for bondestenalderen ved Bramstrup Gods

ØHM 1243 Knødbjerg: Beretning for udgravning af boplads fra romersk jernalder i Årslev

ØHM 1262 Vesterlund: Forundersøgelse og beretning fra areal i Årslev; ingen arkæologiske fund.

ØHM 1308 Faaborg Helligåndskloster: Beretning for overvågning i forbindelse med ny p-plads ved kirken i Faaborg. Fund af fund af den hidtidige ukendte vestfløj

ØHM 1358 Årslev Syd: Beretning for forundersøgelsen syd for Vindinge å i Årslev. Grundlaget for udgravningerne ØHM 1395 Sommerfuglen I og ØHM 1396 Sommerfuglen II

ØHM 1376 Ålingsro: Beretning for koge grubefelt fra yngre bronzealder/ældre jernalder. Samarbejde med Moesgaard Museums naturvidenskabelige afdeling omkring naturvidenskab (særligt C14 dateringer). Beretning ikke afsluttet.

ØHM 1384 Nr. Broby Cykelsti: Overvågning og beretning i forbindelse med etablering af ny cykelsti mellem Nr. Broby og Broby. Ingen arkæologiske fund

ØHM 1395 Sommerfuglen I: Udgravning af gravhøj fra bronzealderen, bebyggelse fra bondestenalderen, bebyggelse fra både ældre og yngre jernalder. Beretning ikke afsluttet.

ØHM 1396 Sommerfuglen II: Udgravning af bopladser fra ældre og yngre romersk jernalder, samt gravplads med ca. 70 grave fra samme periode. Dertil flere brønde med intakt bevaret trækonstruktioner. Beretning ikke afsluttet.

ØHM 1414 Gl. Byvej: Udgravning og beretning for forundersøgelse i Årslev. Fund af bebyggelse fra yngre jernalder og middelalder, samt flere detektorfund fra samme perioder.

ØHM 1438 Heden Vest: Udgravning og beretning ved biogasanlægget i Heden. Fund af mindre bosættelse fra ældre jernalder

ØHM 1436 Birkelund etape 1 +2: Udgravning af bopladsområder fra hhv. bondestenalderen og yngre jernalder/Vikingetid. Beretning ikke afsluttet.

ÅRSBERETNING ØHAVSMUSEET FAABORG 2019

Oversigt over alle udstedte arkæologiske regninger 2012-2018 (alle tal er eksklusive moms) i arkæologisamarbejdet Arkæologi Sydfyn (først oktober 2015 kom Østfyn med og Faaborg-Midtfyn var ikke under Øhavsmuseet, men under Odense Bys Museer til og med 2013)

År	Øhavsmuseet	Svendborg	Østfyn	Marin Langeland	Langeland Lan
2019	6.572.845	2.820.639	719.117	241.856	0
2018	2.108.324	719.163	238.024	422.410	33.125
2017	1.917.290	276.822	434.901	0	0
2016	1.050.092	52.136	440.930	331.781	0
2015	170.010	995.490	-	419.305	38.759
2014	52.830	4.080.040	-	38.424	199.474
2013	-	1.825.345	-	0	0
2012	-	1.318.910	-	0	160.437

NB: Langeland har marinarkæologisk ansvar ud over landarkæologi på Langeland og Ærø

Det fremgår, at havde borgmestrene på Fyn ikke lavet en fremsynet og rationel deling af arkæologien mellem Odense Bys Museer og Sydfyn i 2013 (med virkning fra 2014), havde der ikke været grundlag for en selvstændig enhed uden for Odense.

Lokaler og arealer

Tre større opgaver har fyldt i 2019 i relation til museets lokaler og arealer. For det første er der blevet ryddet lokaler i Holkegade 3, Hobys Gård. For fem år siden flyttede museet medarbejderne ind i Faaborgs gamle banegård, der ejes af kommunen. Rummene i Holkegade 3 er smukke, men var blevet for trange og upraktiske til et museum med såvel arkæologer som øvrige fagfolk og administrativt personale. Samtidig ved museet, at museumsforeningen, der ejer Holkegade 3 sammen med de to gamle "frilands" eller "interiør" museer Den gamle Gaard i Holkegade 1 og Kaleko Mølle, ønskede en bedre balance mellem de krævende fredede bygninger og de midler, som de har til rådighed (lig 200.000 kr. i tilskud fra kommunen). Eneste mulighed var og er en aktivering af Holkegade 3, der ikke er et interiør eller frilandsmuseum, men alene en fredet byejeendom.

En anden større opgave, eller rettere udfordring, er haven i Den gamle Gaard. De to parterrebede, som blev konstrueret i 1930 af havearkitekt Vad, da museet blev etableret i den gamle ejendom, har voldt museets personale og frivillige store udfordringer. Det ene er med buksbom og det andet med lavendel. Planter er gået ud, der vokser ukrudt op meget hurtigt, med mindre der er et frivilligt havehold eller fast havemand. Ingen af delene har kunnet etableres. Det sidste, da det ville kræve en ny udgift på anslået 100.000 kr. årligt. De midler kan museet ikke finde. I forvejen er Holkegade den suverænt dyreste af de ejendomme, hvor museet har udstillinger og betaler forbrug (museet ejer ingen ejendomme selv og betaler ikke husleje)

Udgifter lokaler (el, vand, varme, alarmer & indvendigt vedligehold samt inventar)

	2019	2018	2017	2016
Banegård	140.792	132.121	137.790	
Arrest og arkiv	82.570	82.641	87.239	
Holkegade & Kaleko	194.331	154.396	214.891	
	417.694	369.157	439.920	

Museet arbejder videre med denne opgave i 2020.

Endelig er der i banegården etableret lokaler til arkæologer og nærmagasin i stueetagen, ligesom der er flyttet om på funktioner i lokaler på 1. sal.

Forskning og ny viden

Forskningsprojekter

I 2019 samlede museets forskning sig om yderligere undersøgelser i landsbyen Haagerup, hvor den store ødekirkegård er fundet og delvis udgravet (2017-2018) sammen med ADBOU, SDU. Der var tale om et projekt i samarbejde med Aarhus Universitet, DEVICE, som beskrives nedenfor. Yderligere to forskningsprojekter var i gang i tilknytning til området ved Haagerup, Brahetrolleborg og Arreskov. Disse to projekter fortsætter i 2020, og er ligeledes præsenteret nedenfor. Endelig blev de arkæologiske undersøgelser i Nørre Lyndelse i forbindelse med bygherrebetalt arkæologi omsat til en forskningsartikel om landsbyens historie, der også er præsenteret nedenfor som projekt.

Forskningsartikel om toskibede langhuse

I 2019 udkom museumsinspektør Anne Garhøj Rosenbergs artikel 'The Neolithic house typology seen from the perspective of Southern Funen and the islands south of Funen' i antologien 'Houses for the Living Two-aisled houses from the Neolithic and Early Bronze Age in Denmark'. Artiklen har været undervejs i redaktionen i nogle år, og er derfor nævnt her og ikke som et projekt i 2019. Artiklen etablerer et overblik over de mange toskibede huse, der er fremkommet i forbindelse med de senere års udgravninger på Sydfyn, Langeland og Ærø, ligesom den diskuterer de udfordringer, som denne gruppe anlæg repræsenterer i forhold til typologi og datering.

Reference: Rosenberg, A.G. (2019) 'The Neolithic house typology seen from the perspective of Southern Funen and the islands south of Funen' i Sparrevojn, L.R. et al (red.) Houses for the Living Two-aisled houses from the Neolithic and Early Bronze Age in Denmark, *Nordiske Fortidsminder* 31:1. Odense: University Press of Southern Denmark. S. 153-159.

Populærvidenskabelig formidling

I 2019 lavede museet en del populærvidenskabelig førstehånds formidling i forbindelse med de større undersøgelser. Derudover udgav museet i regi af Arkæologi Sydfyn samarbejdet i starten af året bogen 'Fund Fortæller', som præsenteres nedenfor.

Dialog omkring sikring af vigtige kilder til Lyø's historie

Museet har i en årrække været i dialog med familien Højrup i relation til de vigtige informationer om Lyø's materielle og immaterielle kulturarv, som blev dokumenteret af Ole og Lotte Højrup i 1940'erne og 1950'erne. Materialet er af enestående karakter og vil i allerhøjeste grad give ny viden til den meget fine og sjældne samling af tekstiler fra Lyø, som museet er i besiddelse af. Derudover er der videre perspektiver i forhold til at skildre økultur, som er et aspekt ved den danske landskabshistorie som sådan og ikke mindst denne region.

Projekter

Museet har i 2019 gennemført fem projekter, der er udmundet i såvel forskningspublikationer som populærvidenskabelig formidling.

Navn	DEVICE (DEep Village Community based Exploration), Haagerup
Beskrivelse og formål	<p>I forbindelse med et forskningsseminar i august 2018 opstod ideen om at afprøve en anerkendt engelsk undersøgelsesmetode inden for den såkaldt historiske landsby i en dansk kontekst. Metoden, også kaldet CORS, er udviklet i England af Dr. Carrensa Lewis og har med stort held identificeret ikke blot de eksisterende landsbyers historiske, rumlige udvikling, men også kunnet dokumentere i hvilket omfang disse byer led under den sorte døds hærgen i midten af 1300-tallet. Udover den konkrete viden om den enkelte landsby og middelalderen i bredere perspektiv har metoden, herunder vores tilpasning af den, haft som selvstændigt mål at engagere den lokale befolkning, både voksne og børn, i udforskningen af deres egen historie. Det er målet herigennem at skabe værdi for det område der undersøges, og dermed bedre livsvilkår for indbyggerne. Projektet er opstået i samarbejde mellem Aarhus Universitet ved lektor Mette Svart Kristiansen og museet ved museumsinspektør Poul Baltzer Heide, og antog i 2019 form af en feltskole, indlejret i den arkæologiske bacheloruddannelses sidste år. 14 studerende arbejdede i landsbyen Haagerup i fire uger i forsommeren, og udgravede 27 felter á 1 kvadratmeter. Fra disse fremdrog de over 1000 stykker keramik, heraf en mindre del fra middelalderen. På baggrund af udgravningerne i 2019 tegner sig konturerne af en landsby med en betydeligt mindre udstrækning i den tidlige middelalder end hidtil antaget. Projektet hænger nøje sammen med udgravningerne på den nedlagte kirkegård, projektet Lige på Kanten (nedenfor) og projektet Grangie (også nedenfor), alle under projektparaplyen BROR (Brahetrolleborg fra Romertid til Reformtid). I forbindelse med udgravningen deltog lokale borgere med stor interesse, og der blev gennemført skoledage med deltagelse af mellemtrinselever, der i vid udstrækning udgravede egne felter.</p> <p>Resultaterne af projektet blev præsenteret på to seminarer, By & Land samt MIRUDA i 2019, og publiceres i forlængelse heraf i 2020.</p> <p>Projektet fortsættes med en opfølgende udgravning/feltskole i 2020 og har desuden modtaget 30.000 fra Aarhus Universitets forskningsmidler til testudgravninger på markerne omkring byen. Derudover er det målet at rejse eksterne forskningsmidler til en udvidelse af projektet i to faser.</p>
Effekt	<p>Projektet har givet væsentlig ny viden om såvel de historiske forhold i landsbyen Haagerup som om det metodiske potentiale i CORS-metoden i Danmark. Som forventet rejser en sådan undersøgelse også en række nye spørgsmål, som giver grundlag for en kvalificering fremtidige undersøgelsesspørgsmål. Idet projektet blev taget endog meget vel imod lokalt har det føjet sig positivt til rækken af arkæologiske undersøgelser i Haagerup i de senere år, og dermed bidraget til at udvikle den lokale identitet. Afholdelse af feltskoler o.l. indgår i museets forskningsstrategi, som projektet dermed bidrager til at opfylde.</p> <p>Endelig er det en klar effekt af en feltskole som denne, at den bidrager meget væsentligt til museets forskningsressourcer, qua de mange udefrakommende mandetimer til såvel dataindsamling som analyse.</p> <p>Journal nr.: ØHM 1442 og 1443.</p>
Tid & ressourcer	<p>Udgravningerne blev foretaget i maj og juni 2019. I alt deltog 14 studerende og 1 underviser fra AU, svt. 60 ugers arbejde + samlet 6 ugers beretningskrivning.</p> <p>Fra museets side deltog museumsinspektørerne Poul Baltzer Heide samt i mindre omfang Anne Garhøj Rosenberg og Mette Broch Jacobsen, i alt ca. 3 uger. Museet stillede mod refusion af udgifter feltstation til rådighed i Faaborg til ophold og arbejdsplads.</p>

Navn	Forskningsartikel af Heide og Knudsen til MIRUDA om udgravninger i Nr. Lyndelse
Beskrivelse og formål	I november 2018 deltog museet på seminaret MIRUDA (Middelalderens RURale DANmark) med en poster om de store bygherrebetalte udgravninger omkring Hjortegård i Nr. Lyndelse. I forlængelse heraf blev posteren omdannet til en artikel skrevet af inspektør Poul Baltzer Heide og arkæolog Trine Dørup Knudsen, der udkom i det peer reviewede konferenceskift i november 2019. Artiklen har fokus på de særlige forhold omkring forteddannelsen i Nr. Lyndelse som kunne udledes af udgravningen, og føjer sig derfor til et relativt beskedent forskningskorpus vedr. den historiske landsbys indre dynamik.
Effekt	Artiklen har givet anledning til et væsentligt genbesøg af en spændende udgravning, og har bidraget til vores fælles viden om den historiske landsby. Derudover bidrager artiklen til at opfylde produktionskravene inden for forskning på museerne. Endelig tager artiklen data fremkommet ved almindelig bygherrebetalt arkæologi, og bruger det til forskning, hvilket er en selvstændig målsætning jf. museets forskningsstrategi. Reference: Heide, P.B. og T.D. Knudsen (2019) 'Før forten? Udgravninger i det centrale Nr. Lyndelse, Fyn' i Svart Kristiansen, M. og C.B.H. Andersen (red.) <i>Bygning og bolig, gård og toft</i> . Højbjerg: Jysk Arkæologisk Selskab. S. 89-94.
Tid & ressourcer	Artikelskrivning Trine Dørup Knudsen og Poul Baltzer Heide sammenlagt: 3 uger.

Navn	Lige på Kanten, Haagerup
Beskrivelse og formål	Projektets vil kortlægge den socioøkonomiske udvikling øst for Arreskov Sø i perioden jernalder-middelalder, herunder relationen til og betydningen af det kuperede landskab. I forlængelse heraf vil jernalderens og vikingetidens bebyggelser kunne relateres til det middelalderlige højstatusmiljø i området, og dermed give en dybere forståelse af rumlig og institutionel kontinuitet i et tilsyneladende marginallandskab. Forsknings spørgsmål <ul style="list-style-type: none"> • Hvad er det samlede billede af de arkæologiske fund i perioden jernalder-vikingetid i projektområdet, og hvordan skal de forstås sammenlignet med andre fynske komplekser af kronologisk og inventarmæssig lighed? • Hvordan forholder bebyggelserne sig til terrænets ressourcer og barrierer, herunder infrastrukturen? • Hvordan forholder bebyggelserne sig til det efterfølgende, middelalderlige landskab? • Hvilke forskelle og ligheder er der i forhold til resten af Fyn, og hvilken forklaring kan gives for disse?
Effekt	Når projektet er gennemført vil der været givet svar på ovenstående spørgsmål, og vi vil dermed i væsentlig grad have flyttet vores grundlæggende viden om såvel området som perioden på denne egn. Dette har en selvstændig værdi, men føjer sig også til den viden der samlet set akkumuleres i BROR paraplyprojektet. I og med at en stor del af kildegrundlaget er de med metaldetektor fremdragne fund fra de senere år, adresserer projektet også det stadigt voksende volumen af detektorfund, og bringer dem ind i en forskningssammenhæng. Projektet afsluttes med en peer reviewed artikel i et internationalt tidsskrift.

ÅRSBERETNING ØHAVSMUSEET FAABORG 2019

Tid & ressourcer	I projektet indgår i alt 13 ugers arbejde sammenlagt fra Nicolai Garhøj Larsen og Poul Baltzer Heide.
------------------	---

Navn	Grangie, Brahetrolleborg
Beskrivelse og formål	<p>Formålet er at producere ny, lokal relevant, viden om relationen mellem og transitionen fra klostergods og herregårde. Med overgangen til renæssancen og nedlæggelsen af klostrene skete der en betydelig omfordeling af jord rundt omkring i landet, også ved det nuværende Brahetrolleborg. Ved at kombinere en række forskellige kilder undersøger vi i dette projekt i hvilket omfang den middelalderlige struktur bevaredes i den senere profane gods og hvilke årsager der gemmer sig bag denne udvikling. Projektet ligger inden for rammen af BROR, og afrundes med en dansk peer reviewed artikel.</p> <p>Forsknings spørgsmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I hvilket omfang er der kontinuitet imellem klosterets og 1800-tals godsets tilliggende, både i forhold til lokalitet og resourceudnyttelse? • Hvorfor er der anlagt enestegårde i det bakkerige område syd for klosteret?
Effekt	Vi opnår ny, veldokumenteret viden om tematikken. Vi opnår desuden en bedre forståelse af projektområdets forhold i perioden mellem 1500 og 1800. Ydermere sker der et mærkbart bidrag til BROR-projekterne op imod dennes kronologiske afgrænsning i år 1800.
Tid & ressourcer	Museumsinspektørerne Tissel Lund-Jacobsen og Poul Baltzer Heide bruger tilsammen ca. 10 uger på projektet.

Navn	Populærvidenskabelig bog: Fund Fortæller
Beskrivelse og formål	<p>Udgivelse af et bogværk, der formidler nyere arkæologiske fund fra Arkæologi Sydfyns ansvarsområde (Kerteminde, Nyborg, Svendborg, Langeland, Ærø og Faaborg-Midtfyn kommuner). Målgruppen er den særligt interesserede, men kan læses af alle. Værket er udført i form af 21 fund, der gennemgås i hver sin artikel. Artiklerne blev skrevet af enkelte forfattere, som regel arkæologer fra det museum, som varetager den pågældende kommune. Øhavsmuseets bidrag består af artiklerne "Det rige Hågerup" (Nicolai Garhøj Larsen), "En lille ring" og "Vikingeøerne" (Poul Baltzer Heide), samt "Maglemosekulturens jægere" (Anne Garhøj Rosenberg).</p> <p>Formålet med bogen er til dels at formidle de senere års spændende fund, især detektorfund, der ellers ikke er publiceret, til dels at gøre opmærksom på Arkæologi Sydfyns eksistens for alle interessenter.</p>
Effekt	<p>Synliggørelse af fund og museer.</p> <p>Reference: Heide, P.B (2019) 'Vikingeøerne', Risskov Sørensens, K. (red.) <i>Fund Fortæller</i>. Faaborg: Arkæologi Sydfyn. S. 60-63.</p> <p>Heide, P.B. og D. Dangvard Pedersen (2019) 'En lille ring', Risskov Sørensens, K. (red.) <i>Fund Fortæller</i>. Faaborg: Arkæologi Sydfyn. S. 41-42.</p>

	<p>Larsen, N.G. (2019) 'Det rige Hågerup', Risskov Sørensen, K. (red.) <i>Fund Fortæller</i>. Faaborg: Arkæologi Sydfyn. S. 19-27.</p> <p>Rosenberg, A.G. (2019) 'Maglemosekulturens jægere', Risskov Sørensen, K. (red.) <i>Fund Fortæller</i>. Faaborg: Arkæologi Sydfyn. S. 73-78.</p>
Tid & ressourcer	<p>Artikelskrivning Nicolai Garhøj Larsen, Poul Baltzer Heide og Anne Garhøj Rosenberg sammenlagt 4 uger. Herudover redaktionsarbejde ved Nicolai Garhøj Larsen, sammenlagt 3 dage.</p>

Krav til forskning på arkæologiske museer eller museumsenheder

Det kan oplyses, at for arkæologiske museer er der fastlagt indholds krav til forskning. I løbet af fem år skal et arkæologisk museum (eller et samarbejde mellem arkæologiske museer som i vores tilfælde) producere:

1. 1 monografi eller ph.d.-afhandling
2. 2-3 internationale, fagfællebedømte artikler
3. 5 danske, fagfællebedømte artikler

Der er ikke tilsvarende krav for nyere tid (historisk tid 1660 og frem eller forskning ud fra anden faglighed end arkæologi)

Faglige konferencer, seminarer og større netværksmøder

Dato	Navn	Arrangement	Museets bidrag	Deltagere
14. januar	Slots- og Kulturstyrelsen	Årsmøde	Deltager	AGR
16. januar	Altingets Kulturpolitiske netværk	Møde med Henrik Tværnø	Deltager	PTA
22.-23. januar	ODM: Chefnetværk	Årsmøde	Medarrangør	PTA
4. februar	ODM: Netværk for Nyere Tids Faste Kulturarv	Årsmøde	Oplæg	TLJ
27. februar	Stevns Klint	Inspirationsdag	Oplæg	PBH, MBJ
6. marts	Landskabsarkæologisk netværk	Møde		
12. marts	Mandag Morgens Kulturanalyse	Seminar lancering analyse	Medarrangør og medansvarlig analyse	PTA
Marts	Neolitisk Netværk	Møde	Deltager	AGR
26. marts	Realdania konference om fondsstøtte og kulturpolitik og boglancering	Møde indbudt kreds	Deltager – bidragsyder til bog	PTA
21. maj	Øhavsmuseet Faaborg	Internt seminar	Arrangør	AGR, NGL, PBH, JIP, NIB, IEL, CG, JFH, DNM, MB
23.-24. maj	Altingets Kulturpolitiske netværk	Internat døgnmøde	Deltager	PTA
27. maj	Fængselshistorisk Selskab	Årsmøde	Vært og deltager	PTA MBJ
13. august	Vejle Kommune og Jelling / Nationalmuseet	Inspiration næste etape Jelling	Indbudt deltager i workshop	PTA
21. august	Arkæologi Sydfyn	Ekskursion	Arrangør	ASF
27. august	Odense Internationale Filmfestival	Konference og verdensmål og undervisning	Deltager	MBJ, PBH
24. september	Bike Island / Destination Fyn	Advisory Board strategi Fyn	Deltager, bidragsyder	PTA
25.-27. oktober	Land og by i middelalderen	Årsmøde	Oplæg	PBH
18. november	Dansk Industri	Kulturledelse workshop	Deltager, indbudt	PTA
19. november	Destination Fyn	Rethink Tourism	Deltager	PTA ANH
28. november	MIRUDA	Landbebyggelsens struktur	Oplæg	PBH, NIB, JIP, TDK
10. december	Magistrenes A-kasse	Seminar om jobmarked	Oplægsholder	PTA
17. december	Arkæologi Sydfyn	Semestermøde	Arrangør	ASF